

Regering vermoedt anti-nationale samenzwering

BETOGRERS ROEPEN OM AFZETTING SJAH

Staat van beleg in Teheran

TEHERAN — De Iraanse autoriteiten hebben vandaag de staat van beleg afgekondigd voor de hoofdstad Teheran en elf andere steden in het land. De maatregel geldt voor een periode van zes maanden. Dit heeft radio-Iran bekendgemaakt. Volgens het radiobERICHT gaat het naast Teheran om de twee heilige steden Masjad, in oostelijk Iran, en Qom, ten zuiden van de hoofdstad, de aan Teheran grenzende stad Karaj, het industrieel centrum Qazvin, westelijk van de hoofdstad, Tabriz, in het westen van Iran en Ahvaz, Abadan, Shiraz, Kazeroun, Jahrom en Isfahan, in het zuiden van het land. De staat van beleg was sinds vorige maand al voor Isfahan van kracht. Onderdeel van de staat van beleg is een avondklok die loopt van 21.00 uur tot 05.00 uur. Dit blijkt uit de officiële aankondiging.

De Iraanse regering probeert met de nieuwe maatregel de groeiende golf van acties tegen het regime van de sjah in te dammen. Ondanks verboden vonden maandag en gisteren in Teheran en andere Iraanse steden massale demonstraties tegen de regering plaats. Leiders van de oppositie hebben ook voor vandaag in Teheran opgeroepen tot demonstraties om de doden te herdenken die deze week bij incidenten zijn gevallen.

Tot de maatregel is besloten tijdens een spoedzitting van het Iraanse kabinet. Na de aankondiging van de staat van beleg via de nationale radio verschenen vrachtwagens met militairen in de straten van Teheran ter bewaking van politiebureaus. De massale demonstraties van gisteren, waaraan volgens de kranten honderdduizenden mensen deelnamen, waren de grootste die men in Iran sinds jaren had gekend. Leuzen, waarin om afzetting van de sjah werd gevraagd, golften door de straten van de Iraanse hoofdstad.

Volgens de bekendmaking van radio-Iran was de regering van mening dat de grote demonstraties van gisteren een schending betekenden van het verbod op bijeenkomsten en optochten dat woensdag was uitvaardigd. De demonstranten riepen ook anti-regerings- en anti-

constitutionele leuzen die tegen het land gericht waren, zo werd eraan toegevoegd. De regering beseft dat dit een anti-nationale samenzwering was, in het buitenland beraamd en met buitenlands geld ondersteund, aldus de aankondiging. Tevens werd verwezen naar terroristische en sabotage-aanslagen - kennelijk doelend op een aanslag van staatsgangeren - en een politiebureau in Teheran, twee dagen geleden, en een bomaanslag op twee bussen die 18 Britse raketdeskundigen naar huis brachten van hun werk op een luchtmachtbasis. Bij de eerste aanslag werd een politiemans gedood, bij de tweede vielen geen slachtoffers.

BERGINGSPLOEG VAN SMIT TAK ONDERWEG

Frotanorte vijf mijl buiten kust gesleept

WILLEMSTAD — Toen in de loop van gisteren de lading van de Braziliaanse graanboot Frotanorte een gasontwikkeling vertoond, heeft de havenmeester de kapitein opdracht gegeven de Annabaai te verlaten. Het schip ligt nu buiten de haven te wachten op een bergingsploeg van Smit-Tak die zich zullen belasten met het gasvrij maken van het schip. De werkzaamheden op volle zee zullen een aantal dagen in beslag kunnen nemen waarna het schip wederom de haven zal moeten binnenvaren voor reparatie door de Dokmaatschappij.

Zoals de Amigoe reeds berichtte was het Braziliaanse schip twee weken terug in aanvaring gekomen met een Griekse tanker vlak voor de kust van Puerto Rico. De aanvaring was veroorzaakt door de Frotanorte. Noch de havenautoriteiten van Puerto Rico noch die van de VS gaven toestemming om een van de havens binnen te varen vanwege het gevaar van vergiftiging van de haven.

Het schip zette toen koers naar Curacao waar het van de havenmeester wel binnen mocht varen indien voorzorgsmaatregelen werden getroffen. Door een boei om de graanboot te spannen kon worden voorkomen dat ruwe olie die het ruim was binnengetroemd, de Annabaai zou vervuilen.

ROTTEND GRAAN

De Frotanorte heeft een lading van 20 duizend ton tarwe

waarvan bijna twee duizend ton zo goed als verloren kan worden beschouwd, door de aanraking met zeewater en olie. De afgelopen dagen probeerde de Dokmaatschappij een noodreparatie aan te brengen en het schip schoon te maken. In de loop van gisteren morgen had er echter een gasontwikkeling plaats waarbij het gas het ruim uitkwam. Naar de Amigoe vernam ontstond de gasontwikkeling door de combinatie van rottend graan, zeewater en olie.

De Dokmaatschappij stelde hierop de havenautoriteiten op de hoogte die door de havenveiligheidsinspectie een onderzoek liet instellen.

Aan de hand van dit onderzoek werd de kapitein opgedragen nog voor vijf uur 's middags de haven te verlaten. De Frotanorte kon niet direct gevolg geven aan de opdracht vanwege moeilijkheden met de bemanning.

Deze eiste gasmaskers alvorens het schip te betreden. Nadat in de haast de gasmaskers werden aangeschaft werd het schip de haven uitgesleept.

BERGINGSPLOEG

Dit weekend wordt een bergingsploeg van tien experts van Smit-Tak uit Nederland verwacht die zullen nagaan hoe het schip, dat voor de kust van Curacao ligt, gasvrij gemaakt kan worden. Dit werk zal enige dagen in beslag nemen waarna het in de bedoeling ligt wederom de Annabaai binnen te varen.

Van de Dokmaatschappij vernam de Amigoe dat de beslissing nog niet is gevallen of er een noodreparatie wordt aangebracht aan het schip of dat het schip de lading overlaadt om hier in dok te gaan voor een permanente reparatie. Om dit laatste uit te voeren zal op de eerste plaats een ander graanschip bereid moeten zijn de lading over te nemen omdat er op Curacao geen graansilo's zijn.

Bovendien zal het nodige materiaal moeten worden aangevoerd om de overlading te verzorgen.

OVERLAST

Havenveiligheidsinspecteur H. Hendrikse vertelde de Amigoe dat aan het schip de opdracht is gegeven de haven te verlaten voordat er gevaar en overlast zou ontstaan in de haven. De Frotanorte mag de haven niet binnenvaren voordat het schip geheel gasvrij is gemaakt door Smit-Tak en het verrotte graan is verwijderd. Desgevraagd zei hij dat de havenautoriteiten op Curacao toen toestemming werd verleend om de Annabaai binnen te varen, wel wisten dat er gevaar bestond van een gasontwikkeling maar dat het proces toen nog niet was begonnen. Gehoopt werd dat het graan binnen een week verwijderd zou worden zodat het gevaar afgewenteld was. Dit is niet mogelijk gebleken omdat de gaten in de bodem van Frotanorte niet gedicht konden worden.

LOS ANGELES — De politie van de Amerikaanse stad Los Angeles is met harde hand opgetreden tegen een groep demonstrerende Iraanse studenten, die tegen het beleid van de sjah betoogden.

Meer dan 120 betogers werden gearresteerd en zeker 20 werden tijdens de vechtpartijen gewond. Door de onrust in het land werd in Iran de staat van beleg afgekondigd in Teheran en tal van andere plaatsen. Ook dit weerhield de Iranen niet van betogen. Hun acties kostten vandaag in Teheran bij botsingen met militairen aan tenminste tien mensen het leven.

De Frotanorte zal nu tenminste vijf mijl buiten de kust worden schoongemaakt waarna het de haven weer mag binnenvaren voor reparatie door de Dokmaatschappij.

Ruzie kost 21 mensenlevens

ANKARA — In Gevas in de Oostturkse provincie Van is onder leden van de Durukanstam oneinigheid ontstaan. Dat heeft aan 21 mensen het leven gekost. Elf kwamen om in een vuurgevecht. De andere tien, een heel gezin, verbrandden in hun woning, die was aangestoken.

Overstromingen in Guatemala

GUATEMALA — Volgens een bekendmaking in Guatemala zijn door de hevige regenval van de laatste dagen overstromingen ontstaan, die reeds aan een twintigtal mensen het leven heeft gekost. Verscheidene gebouwen en een r.k. kerk zijn ingestort. De regen houdt aan sinds 28 augustus en het aantal slachtoffers in het hele land zou kunnen stijgen.

Rhodesisch vliegtuig door raket getroffen

Regering zinspeelt

op vergeldingsactie

SALISBURY — Rhodesie heeft donderdag bekendgemaakt dat het zondag neergestorte vliegtuig van de Rhodesische luchtvaartmaatschappij was neergehaald door een raket. De minister van Vervoer,

William Irvine, deelde het parlement mee dat het verlies aan mensenlevens niet ongewroken zou blijven.

De Viscount maakte een vlucht van de noordelijke vakantieplaats Kariba naar Salisbury met 52 passagiers en vier bemanningsleden aan boord. Het toestel stortte neer in een oorlogszone bij de Zambianse grens. Achtendertig mensen kwamen om. Ooggetuigen en militaire autoriteiten zeiden dat tien overlevenden een half uur later werden doodgeschoten door een groep guerrillastrijders van het Patriottisch Front. Acht mensen ontkwamen.

Een van de leiders van het Patriottisch Front, Joshua Nkomo, die leider is van het Zimbabwe Revolutionaire Volksleger dat in grote delen van noord- en west-Rhodesie geïnfiltreerd is, eiste de verantwoordelijkheid op voor het neerhalen van het vliegtuig. Hij ontkende echter dat zijn mannen tien inzittenden hadden vermoord.

De minister zei: Onze strijdkrachten, zwart en blank achtervolgen thans de moordenaarsbende en kunnen de leiders van het Patriottisch Front, beloven dat zij die wind zaaien, storm zullen oogsten.

Vliegtuig ontploft

COLOMBO — Een vliegtuig van de nationale luchtvaartmaatschappij van Sri Lanka (Ceylon) is donderdag op de luchthaven van de hoofdstad Colombo ontploft. Volgens de politie is een in het toestand verstopte tijdbom de oorzaak. Alle inzittenden konden zich tijdig in veiligheid stellen.

Sandinisten bezetten radioomroep Managua

VS ondersteunen

bemiddelingspoging

MANAGUA — Een commando van het Sandinistische nationale bevrijdingsfront heeft gisteren een radiostation in de Nicaraguaanse hoofdstad Managua enige tijd bezet gehouden en een radioboodschap uitgezonden. Daarin werd de bevolking opgeroepen zich massaal te verzetten tegen dictator Anastasio Somoza.

Zaken Angel Calderon op pad gestuurd om met andere Midden-Amerikaanse landen te zoeken naar een vreedzame oplossing van het conflict. De woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken Hodding Carter zei gisteravond dat de Verenigde Staten iedere vreedzame bemiddelingspoging steunen. Hij zei dat het Witte Huis zich ernstig bezorgd maakt over de toestand in Nicaragua.

***

Vandaag

FROTANORTE
...gasontwikkeling...

- Frotanorte na gasontwikkeling weggesleept p.1
- Voor OTI-festival 21 inschrijvingen p.2
- Luchtverkeersleiders suggereren opheffing ATC p.3
- Delegatie uit Aruba niet welkom in Tweede Kamer p.5
- Sportbureau: scheidsrechter is ook een mens p.7
- Advocaat Knoppel: VI voorwaarde tegen staatkundige vrijheid p.8
- Minister hakt één knoop door in AP-conflict p.8

Effecten?
MADURO & CURIEL'S BANK
voor vrijblijvende consultaties.
Belt U gerust:
Aad van der Pol — Tel. 36063
Ricardo Helaibi — Tel. 12511
Maduro & Curiel's Bank N.V.

Jan Wanga chef van Brandweer

KRALENDIJK — Enige dagen geleden is op Bonaire aangekomen de heer Jan Wanga, de nieuwe chef van de Brandweer en Veiligheidsdienst van het vliegveld. De heer Wanga is een uit Aruba afkomstige Bonereaan. Daar was hij waarnemend brigadecommandant te San Nicolaas. Hij had de rang van hoofdagent. Met ingang van 1 augustus is Jan Wanga in gouvrenementsdienst getreden en alvorens naar Bonaire te komen heeft hij een maand stage gelopen bij de Brandweerdienst op Aruba.

Daar de landingsbaan het volgend jaar opgeleverd wordt zal er zowel van de Brandweer als van de Veiligheidsdienst het nodige werk geëist worden en voor de heer Wanga zullen deze tot zijn belangrijkste taken horen. Medio september arriveert iemand uit Nederland die hem, zal bijstaan bij de organisatie van de Brandweerdienst. De heer Jan Wanga zegt erg blij te zijn dat hij terug is op Bonaire om op deze wijze bij te dragen aan de vooruitgang van dit eiland. Hij is er zeker van dat hij met behulp van anderen veel kan bereiken. Jan Wanga en zijn gezin zeggen verder dankbaar te zijn voor de onder-vonden gastvrijheid van de bevolking van Aruba gedurende de tijd dat ze daar hebben gewoond.

Tropicales en

Olympic winnen

bij dames volley

WILLEMSTAD — In het dames-volleybal hebben donderdagavond Tropicales en Olympic gewonnen, terwijl dit bij de heren gebeurde door Cadushi en Olympic. De uitslagen van donderdagavond waren: dames: A-klasse, Tropicales-Olympia 2-1 (14-16, 16-14 en 15-5); hoofdklasse: Olympic-Amstel: 3-0 (15-5, 15-11); heren: A-klasse: Cadushi-Manta: 2-0 (15-8 en 16-14) en hoofdklasse: Olympic-Warwaru: 3-1 (15-3, 15-12, 14-16 en 15-2).

Curacaose cineast bekroond

WILLEMSTAD — De Curacaose cineast Rene Metch is bij het internationale festival van acht mm-films in Venezuela in de prijzen gevallen met zijn werkstuk Portafolio. Het was voor de derde maal dat het Festival del nuevo cine super 8 werd gehouden. Volgens het dagblad El Universal heeft de jury verklaard, dat dit het beste festival tot heden in deze serie is geweest. Ditmaal werden er geen verschillende prijzen uitgedeeld, maar werden gewoon de vijf beste films bekroond.

Dat waren Censorial van de Venezolaanse cineast John Moore, LLegado de un aficionado — een Venezolaans — Italiaanse co-productie van Chichu Olalde en Gianni Dalmaso, La Embajada van de Fransman Chris Marker, El Cumpleaños, een co-productie van Anglia film repertory van Nigeria en Engeland en Portafolio van Rene Metch. Daarvan schreef El Universal dat het de meest polemische film van het festival was. De vijftien minuten durende film is een serie van fragmenten welke het levensverhaal vertellen van een individu.

HOTEL BONAIRE

zoekt op korte termijn een

ervaren Bartender
en een

ervaren Receptionist,

die tevens enige nachtdiensten zal moeten vervullen. Wij bieden een goed salaris, goede secundaire arbeidsvoorwaarden en goede perspectieven voor de toekomst. Sollicitaties schriftelijk te richten aan de heer H. PRIEM, General Manager HOTEL BONAIRE.

Voor OTI-festival 21 inschrijvingen

WILLEMSTAD — Aan het OTI festival onder auspiciën van de Antilliaanse tv-maatschappij dat op 22 en 23 september op Curacao wordt gehouden, voor wat de Nederlandse Antillen betreft, nemen 21 zangers met evenzoveel liederen deel; de composities zijn van de hand van vijftien componisten. Het begeleidende orkest bestaat uit zestien Antilliaanse musici onder leiding van El Toro Colina. Men is al met de training begonnen. Een en ander blijkt uit een uitvoerig communicatie van de directeur van de organisatie van dit festival, Humberto Nivi. Het winnende lied en zijn vertolker gaan de Antillen vertegenwoordigen op het internationale OTI-festival in Santiago de Chile.

De deelnemers aan de Antilliaanse versie van het songfestival komen van Sint Maarten, Aruba, Bonaire en Curacao. Men verwacht ook de nodige aanhang van de deelnemers en dan speciaal van Aruba rond de 120 man. Op vrijdagavond 22 september worden alle liederen

Volleybal in weekeinde

WILLEMSTAD — Voor vanavond staan er vier wedstrijden op het programma in het kader van de volleybalcompetitie op Curacao. Het betreft hoofdklassewedstrijden. Bij de dames komen in actie: Green socks-Salem en Hurricane-Torpedo en de heren wedstrijden Sithoc-Sansui en Scorpions-Jums. Zoals gewoonlijk speelt men op de banen van de Douaneclub. Voor zondag staan daar de volgende zes wedstrijden te wachten: dames A-klasse: Caleche-Zjuntan, Smit-Olympia en Tropicales-DES; heren A-klasse: Zjuntan-Red ABC; heren-hoofdklasse: Sansui-JUMS en Maduro-Warwaru. Wat het programma betreft voor zondag 17 september wanneer men uitwijkt naar het Thomas College kan gemeld worden, dat inplaats van de dames wedstrijd Green Socks-Olympic in de hoofdklasse de A-klasse wedstrijd wordt gespeeld Tropicales-Smit.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Overwegend licht bewolkt. Zwakke tot matige oostelijke wind. Weeroverzicht: In het Caribisch gebied bevinden er zich momenteel geen stormen die voor de Benedenwindse eilanden van betekenis zijn. In de komende 24 uur wordt er weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht. Tropische storm Flossie met sterkste winden van 50 mijl per uur bevond zich vanmorgen om 06.00 uur vrijwel stationair nabij 22.ON 62.OW of wel 250 mijl ten noorden van St Maarten.

Open House Habaai werd een succes

WILLEMSTAD — De „vrienden van het bejaardentehuis van Habaai“, die afgelopen zondag een „open house“ hebben georganiseerd, kunnen met voldoening terugzien op hun actie, die een bedrag van niet minder dan 5.439 gulden heeft opgebracht ten behoeve van het tehuis. De vriendenkring is dan ook dankbaar voor de spontane medewerking en steun die men allerwege heeft ondervonden om van de actie een succes te maken. „Het ligt in de bedoeling het „open house“ een jaarlijks terugkerend gebeuren te maken.

ten gehore gebracht; daaruit wordt de finale-groep van tien vastgesteld. Als gasten zullen bij dit festival optreden Pamela Noles uit de VS en de winnaar van OTI International 1977 Ruben Ruiz. De kaarten zijn in voorverkoop bij alle boekhandels, discotheques en bij Centro Pro Arte waar het festival wordt gehouden.

Ingeschreven hebben met achtereenvolgens het lied, de componist en de vertolker met tussen haakjes het eiland, dat men vertegenwoordigt: Descubri tu carta Roberto Montiel: Shalene Tromp (Ar); Antillano soy, latino soy Humberto Fernan: Humberto Fernan (Cur); Responso a un amor Roberto Montiel: Jossy Brokke (A); La luz del hogar Boeis Hailé: Rignald Vidal (C); Escuchen mi Voz Jacobs/Caballero: Vernon Jacobs (St. M); Que pasa contigo Roberto Montiel: Edwin Abath (A); Pais de sueños Danilo Santinelli: Efrén Benita (A); El día en que te enamores Richenel Look: Nico Melaan (B); Amor como el mio Herrera/Montiel: Siegfried Fradl (A); Ya me acostumbré El Toro Colina: Romeo Heye (C); Viva la America latina Boeis Hailé: Carlos Rosa (C); Luna Ray A. Thomas: Ray A. Thomas (St. M); Adios al miedo Rudi Herrera: Rudi Herrera (A); El amor que nos unió El Toro Colina: Dulce Marugg (A); Puedo encontrarte Pepe Gonzales: Sharon Rose (A); Nadie sabe Luis Santana: Luis Santana (C); Cosas que pasan Lacle/Herrera: Roy Lacle (A); Ya llegará el día El Toro Colina: Orlando Rosario (C); Insistire en quererte Triso Tirso Steba: Tirso Steba (A); Cuando el amor se muere Etty Toppenberg: Trio Huazteca (A); Hermano mio Tito Caballero: Hans Peterson (Sur);

De liederen moeten in het Spaans zijn en het moet gaan om een origineel werk naar tekst en muziek en maximaal drie minuten duren. Het orkest tenslotte bestaat uit: Herbert „Bobby“ Allée; Jacobo Colina; Edgar Supriano; Humphrey Willemis; Eulogio Molina; Johnny Willekes (studente conservatorium Puerto Rico); Harold Koeiman; Rudy Cijntje; Eliseo Isenia; Camille Coran; Fortunato van Aanholt; Ronchi Matthew (studente conservatorium Puerto Rico); Juancho Camargo; Ramon Penso; Walter Wout; Boy Martina.

SCHOONMAAK

ROND SOROBON

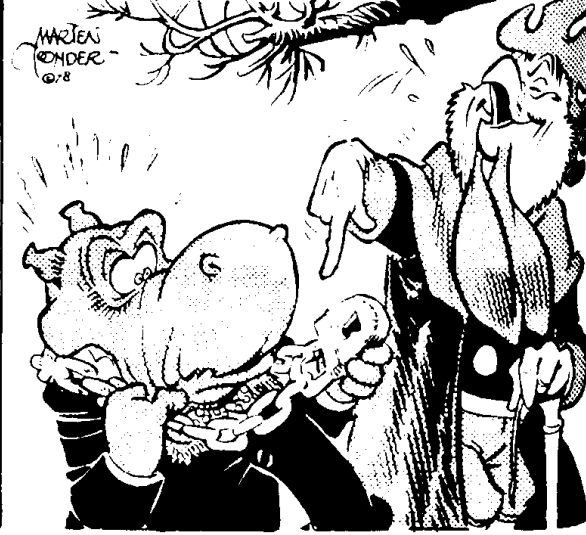
AANGEVANGEN

KRALENDIJK — Het BC van Bonaire en het hoofd van het Toeristenbureau Rudy Ellis hebben dezer dagen een onderhoud gehad met de heren Tauber Sr. en Tauber Jr. notaris Croes en Raymundo Saleh. De gesprekken gingen over het project Bonaire Palace te Sorobon. Op Bonaire is de heer Saleh de vertegenwoordiger voor Bonaire Palace nv. Tijdens dit onderhoud hebben de heren van de Palace-groep de ontwerpen van het project te Sorobon aan het BC en de heer Ellis getoond, en hun plannen hierover toegelicht. Ook werd de belofte gedaan dat alles in het werk gesteld zal worden de financieringskwestie afgerond te krijgen zodat spoedig met de bouw begonnen kan worden. Reeds is het zover dat met de schoonmaakwerkzaamheden is begonnen in afwachting van de constructiewerkzaamheden.

Overleg over waterplant

KRALENDIJK — In het kader van de uitbreidingsplannen van de waterplant, heeft het BC woensdag in een vergadering met de heer Berg van Ontwikkelingssamenwerking gesproken over het projectdossier dat hiervoor moet worden ingediend. Ook zal op het terrein van de waterplant een plant voor brandstofvoorziening opgezet worden. Bij deze vergadering waren aanwezig gezaghebber St Jago, gedeputeerden Balentin en Winklaar, hoofd Waterdistributiedienst Broertje Janga, de ambtenaar belast met beleid en administratie en distributie de heer Cai Mercera en directeur WEB NV Oswin Casseres.

Heer Bommel en de uitvalsels

0146- Het was duidelijk, dat de keten zijn kracht begon te verliezen, want de heer Dickerdack begon langzaam te dalen, en tenslotte kwam hij zachtjes op de weg neer. Het was hem aan te zien, dat hij zich nog steeds gelukkig voelde, maar die stemming werd verbroken door onderdrukt gekakel en toen hij gestoord opkeek, zag hij de markies de Cantecler voor zich staan. „Nu hebt ge u toch werkelijk te veel laten gaan, amice“, sprak de edelman, met moeite zijn vrolijkheid onderdrukkend. „Ge hebt u zelf.. ha-ha-hm.. opgelaten. Hahaha..hum... tenaanschouwe van het grauw..“

Toen werd het hem te veel en hij barstte in een ongeremde lachbui uit. „Wat bedoel je?“ riep de magistraat

verontwaardigd. „Opgelaten? Dat was pas leven, als je dat maar weet. Eindelijk kon ik mezelf zijn. Als een eh.. wolkje door de lucht, zonder zwaarte. Maar wat praat ik? Ik ben de enige, die het ooit heeft meegemaakt“. „Een wolkje?“ schaterde de markies. „Een donderwolk, bedoel je. Hahaha. Een zwarte ballon.. haha..hm.. Met een roestige ketting om. Par exemple.

Oehoehaha..“

De burgemeester wierp een ongeruste blik op zijn amtsketen, en tot zijn schrik zag hij, dat alle pracht en praal verdwenen waren. En in plaats van de kunstig bewerkte hanger zat er nu een verwaarloosd hangslot aan.

Tijd. werkvoorziening ipv werkverschaffing

KRALENDIJK — Met ingang van 6 september is het „Werkverschaffingssysteem“ door het Bestuurscollege van Bonaire opgeheven. In de plaats van deze „werkverschaffing“ kwam de „Tijdelijke Werkvoorziening“. Het gevolg hiervan is dat het BC 80 werknemers die in de zogenaamde „werkverschaffing“ meedraaiden moest ontslaan.

Het is namelijk gebleken dat dit „werkverschaffingssysteem“ op een gegeven moment uit de hand dreigde te lopen daar teveel mannen en jongens in de werkverschaffing opgenomen werden omdat ze gewoon geen ander werk aannamen. Terwijl het werkverschaffingssysteem ontworpen is om de werkloosheid op Bonaire te verhelpen. Zo werd het BC van Bonaire op een gegeven ogenblik de grootste werkgever op het eiland. Er ontstond een scheve verhouding daar bedrijven mensen van andere eilanden gingen aantrekken omdat de werklozen hier liever op de rouledienst van de werkverschaffing wachtten dan dat ze in dienst gingen bij een bedrijf. Vandaar dat het BC van Bonaire besloten heeft over te gaan op het Tijdelijke werkvoorziening-systeem.

Hier onderscheidt men de vrijgezel en de gehuwde werknemer. De vrijgezel krijgt vier weken werk en de gehuwde zes weken. Ook is er een ander salarissysteem geïntroduceerd waarbij de vrijgezel van 18 jaar

naar boven en tussen de 16 en 18 jaar respectievelijk fls. 95,80 en fls. 57,60 bruto verdient. De gehuwden „ontvangen“ 115,- gulden bruto. Met dit systeem worden de werknemers in dienst genomen zolang er werk is, aldus een bericht van de EVD.

KRALENDIJK — Hoewel Henk Elsink eigenlijk alleen voor vakantie naar Bonaire zou komen, heeft hij toch gelegenheid gevonden een voorstelling te geven in het Trans World Radio activity building afgelopen woensdag. Door een toevaligheid vernam de heer Henk Priem, manager van Hotel Bonaire, dat Henk Elsink met zijn orkestleden en echtgenotes naar Bonaire kwam. Met behulp van het plaatselijk bedrijfsleven is deze voorstelling en de organisatie daarvan in twee dagen tot stand gekomen. Bij de foto: aankomst van Henk Elsink en zijn gezelschap op Bonaire; vijfde van rechts de heer Henk Priem, een van de initiatiefnemers van de voorstelling van Henk Elsink

Hebt U een
Advertentie
of Zoekertje
voor de Amigoe?

**Bon Publisidat
BOMADECO N.V.**
Hoek Bredestraat/Kerkweg
telefoon 8939 - 8773

helpt U graag.

DIENSTMEISJE GEZOCHT

voor halve dagen

7.30 — 12.00

omgeving Mahai

Telefoon: 37238

Te koop

EEN HUIS

Te Coral Partir Nr. 43

Prijs: fl. 48.000,-

Inl. D.A. SPROTT

Olindaweg 53

Telefoon 43974

Het besluit van de voorzitter van het hoofdstembureau, waarbij ter vervulling van de vacature, ontstaan door ontslagname van H. Henriquez, tot lid van de Eilandsraad van het eilandgebied Curaçao gekozen is verklaard H.M. Thomas, is voor een ieder ter inzage neergelegd ten burele van het Bevolkingsregister, Concordiastraat 40A.

Curaçao, 8 september 1978.
De Voorzitter van het
hoofdstembureau,
Mr. O. Martina.

ERIC KROON: "WIJ ZIEN EEN TENERIFE HIER"

Luchtverkeersleiders tot regering:

Hef ATC helemaal op

WILLEMSTAD — De luchtverkeersleiders hebben de centrale regering gisteren te kennen gegeven dat gezien de houding van de overheid het beter is Air Traffic Control op Mahuma te sluiten.

In de loop van de volgende week wordt een vergadering van de luchtverkeersleiders gehouden waar de stappen ter sprake zullen komen die genomen zullen worden van hun kant. Naar woordvoerder Eric Kroon vertelde: "Ze ketsten onze argumenten af als gaat het om een prestigezaak". Hij waarschuwde voor scheve situaties als uitvoering wordt gegeven aan een plan van de regering om luchtverkeersleiders te halen uit Nederland in het kader van de technische bijstand.

In het Fort Amsterdam had gistermiddag de vergadering plaats van de luchtverkeersleiders, de staf van het departement van Luchtvaart en de centrale regering vertegenwoordigd door premier S.G.M. "Boy" Rozendal, minister mr Maurits Harmonie van Economische zaken en minister Alfredo "Fe" Winklaar van Verkeer en Vervoer.

Naar de heer Kroon vanmorgen de Amigoe meedeelde kan de houding van de ministers als zeer autoritair worden omschreven. Ze zouden zich niet willen vastleggen aan de verzoeken die gedaan zijn inzake aanschaf van nieuwere en betere apparatuur voor de ATC op Mahuma. Ze zouden zich zelfs niet willen binden aan een plan voor een modernisering van de apparatuur. Geen

toezegging kon worden gedaan op de vraag hoe lang gedacht wordt dat nodig is het personeels - te kort op te heffen, hoewel van de staf van het departement een periode van vijf jaar werd genoemd.

Op dit moment doen veertien man op de ATC het werk dat normaal gedaan moet worden door veertig. De regering liet weten van plan te zijn luchtverkeersleiders aan te trekken uit Nederland in het kader van de technische bijstand. Van de kant van de ATC-mensen werd gezegd dat die luchtverkeersleiders gewend zijn te werken met veel professionelere apparatuur, en het is de vraag wie hen betaalt. Ze stellen zeker hogere eisen dan de Antilliaanse luchtverkeersleiders. Als Nederland hen mocht betalen wordt een scheve situatie

geschapen, aangezien twee groepen met elkaar moeten samenwerken terwijl de salariering grote verschillen vertoont.

TENERIFE

Minister Winklaar zou zich eens hebben laten ontglippen dat desnoods de ATC maar gesloten moest worden. Na het aanhoren van de besluiteloosheid van de regering zouden de luchtverkeersleiders daarop hebben voorgesteld aan de minister dat het het beste is de ATC dicht te doen. „Wij zien een ramp als op Tenerife hier ook plaats vinden”, zei Eric Kroon. De luchtverkeersleiders zeggen niet te kunnen instaan voor de veiligheid van het luchtverkeer. Zij hadden een garantie gevraagd dat deskundigen als juristen, psychiaters op terrein van luchtverbeveiliging hen konden bijstaan voor het geval er een ongeluk zou gebeuren onder de huidige omstandigheden, maar de regering zou gezegd hebben dat in studie te zullen nemen. Wat wel is toegezegd is dat er een deskundige uit Nederland zal komen om het bedieningspaneel te bestuderen. „Wij hebben hen laten weten niet bereid te zijn met mensenlevens te spelen, terwijl zij in feite verantwoordelijk zijn voor de apparatuur maar nooit de moeite ook maar hebben genomen om op Mahuma te komen kijken naar wat wij doen”, liet de heer Kroon weten.

In de loop van de volgende week wordt een vergadering opgeroepen van de luchtverkeersleiders om te zien wat hen te wachten staat.

De regering heeft de voorstellen van hen namelijk doorverwezen naar het GO dat al eerder heeft verklaard niet in staat te zijn die problematiek te beoordelen. Minister Winklaar zou zelfs hebben gezegd niet meer te willen praten over de lijst van 28 klachten van verleden jaar december, voordat daarover uitvoerig is gediscussieerd tussen de groep en het departement. "Wij zullen de volgende week serieus overwegen wat te doen", zei de heer Kroon die zich niet wilde uitlaten over mogelijke stappen.

Ged. Diaz over voorschotten

WILLEMSTAD — Ged. Agustin Diaz van Financien spreekt vanavond in het tv-programma van de eilandelijke overheid over het onderwerp Voorschotten. Het gaat hierbij om leningen voor het uitbreiden van bv woningen, het bedrijven van veeteelt en voor de visserij. Het programma is te beluisteren rond zeven uur.

ALM-toestel teruggestuurd

Venezuela wijst 26 extra vluchten af

WILLEMSTAD. - De ALM heeft geen toestemming gekregen van de Venezolaanse luchtvaartautoriteiten om in de maand september 26 extra vluchten uit te voeren tussen de Antillen en het buurland. Naar de directeur van het departement van Luchtvaart mr Celso Cathalina de Amigoe meedeelde is officieel geen mededeling gedaan over de redenen hiervoor. De regering zou onder andere met medewerking van de Venezolaanse consul-generaal op Curacao proberen een wijziging te brengen in dit Venezolaanse besluit

Informeel is vernomen dat de afwijzing van Venezuela te maken heeft met een verwaarlozing van de Venezolaanse luchtvaartmaatschappijen van de binnenlandse vluchten ten gunste van de vluchten naar het buitenland, waaronder naar de Antillen.

Vermoedelijk is op grond daarvan in tweede instantie

Competente minister

WILLEMSTAD — In de rechtszaak van de vakbondsleider W.H. om zijn Voorwaardelijke Invrijheidsstelling (V.I) terug te krijgen, die namelijk herroepen was nadat hij van Curacao was weggegaan, lanceerde advocaat mr Ivo Knoppel een duidelijke sneer in de richting van minister Leo Chance van Justitie. Hij haalde een arrest aan van het Hof in Arnhem dat tegen een besluit van de Nederlandse minister van Justitie ingaat inzake een VI. „In Nederland is er tenminste een minister die heel goed weet wat hij zegt en doet, terwijl hij bovendien omringd wordt door een leger van adviseurs die progressiever denken".

Die adviseurs van de minister zouden de minister niet iets dergelijks voorstellen zoals gebeurt in de zaak die behandeld werd.

WILLEMSTAD — Voor de ongeveer 40 werknemers van Smit International nu werd gisteren door de PWFC de eerste cao gesloten. De cao zal met terugwerkende kracht ingaan per 1 januari en heeft een geldigheidsduur van drie jaar. Onder meer werd overeengekomen dat de gages per 1 januari worden verhoogd met 4 procent en de vakantietoelage met een procent. De kerstgratificatie bedraagt nu volgens de cao 80 procent van de gage met een minimum van 800 gulden. Voor vakbondsactiviteit stelt de werkgever 100 dagen ter beschikking mits de verzoeken om hiervan gebruik te maken nimmer meer dan twee man tegelijk betreffen. Behalve enkele sociale voorzieningen wordt aan het personeel een lumpson uitbetaald van 400 gulden ter overbrugging van de periode van onderhandeling. Namens de PWFC tekenden E. Makaya, A. Cova, E. Sendar en R. Koeyers terwijl J. Baarda en A. Kienhuis namens Smit international tekenden.

Door inspanning landsbemiddelaar

Overeenstemming bereikt tussen Suvecu en de CFW

WILLEMSTAD - Dankzij de capaciteiten van landsbemiddelaar Sixto de Windt konden de CFW en Suvecu gisterenmiddag rond vier uur een overeenstemming bereiken omtrent een nieuwe cao voor het supermarktpersoneel. Dit is de mening van zowel de CFW als Suvecu. Tot gisterenmiddag dreigden de onderhandelingen vast te lopen op de lonen, kerstbonus, vakantietoelage en aanpassing aan gestegen kosten van levensonderhoud. Hierover zijn overeenkomsten gesloten, zodat de stakingsdreiging van het personeel is afgewend. De Suvecu blijft erbij dat het een zwaar pakket is maar heeft de gevolgen hiervan nog niet bestudeerd.

CFW-adviseur E. Ong-A-Kwie vertelde de Amigoe dat partijen elkaar halverwege hebben kunnen ontmoeten. Hierbij heeft de bond de eisen in de concept-cao terug moeten brengen terwijl ook de supermarkthouders iets meer moesten toegeven dan aanvankelijk voor mogelijk werd gehouden. De heer Ong-A-Kwie zei dat de onderhandelingen tot gisterenmiddag nog dreigden te stranden omdat geen van beide partijen wilden toegeven.

Door de inspanningen van de landsbemiddelaar die met beide partijen apart onderhandelde, werd tegen zes uur 's middags een overeenstemming bereikt.

De cao zal ingaan per 1 augustus en heeft een geldigheidsduur van twee jaar. De lonen worden dan met 4 procent verhoogd terwijl als bonus en vakantietoelage 60 werkuren worden betaald. De kosten van levensonderhoud worden elk jaar met zes procent aangepast.

VERGADERINGEN

De bond heeft gisterenmiddag laat het supermarktpersoneel opgeroepen om vandaag normaal op het werk te verschijnen.

Vanaf maandag zal de bond vergaderingen beleggen met het

Softbal in

Sto Domingo

STO. DOMINGO. - De Antilliaanse softbal-selectie heeft gisteravond de openingswedstrijd tegen Astro Boy, ter gelegenheid van de ingebruikneming van het stadion van deze club in de Dominikaanse hoofdstad, met 10-5 gewonnen. Winnende pitcher werd Romoldo Martis, die slechts twee hits toestond. Ushley Kirindongo sloeg een grand slam, terwijl Loc hi Asencion een homerun liep.

De Antilliaanse selectie, die de gast is van de Softbalbond van Sto. Domingo, heeft voor morgen een dubbele partij op het programma. Men is ondergebracht in het Olympisch dorp, waar het uitstekend bevalt. Zondag wordt het tornooi afgesloten met een wedstrijd Antillen - Sto. Domingo. De Antilliaanse delegatie keert maandag terug.

Diefstal uit auto

WILLEMSTAD — Uit een auto welke stond op de parkeerplaats bij het stationsgebouw te Hato, heeft men een radio-cassette met twee speakers ontvreemd. Dit moet gebeurd zijn in het afgelopen weekeinde.

personeel van elke supermarkt om uitleg te geven van de bereikte resultaten.

Maandag wordt vergaderd met het personeel van Zuikertuintje waarbij ook de kwestie van het referendum aan de orde komt. Na de besprekingen met alle supermarkten zal de CFW onderhandelingen openen met Esperanza die de cao-onderhandelingen met Suvecu afwachte. In principe is door Esperanza toegezegd dat de loonsverhoging ook zal gelden voor het Esperanza-personeel.

ZWAAR PAKKET

Karel Vreugdenhil, voorzitter van Suvecu, verklaarde aan de Amigoe dat het cao-pakket zoals gisteren werd aangenomen, zwaar valt voor de supermarkten. De supermarkthouders hebben de financiële gevolgen van het pakket echter nog niet bestudeerd. Pas als dit gebeurd is kan Suvecu zich gaan beraden over de volgende stappen. De heer Vreugdenhil zei dat het niet is uitgesloten dat de prijzen verhoogd moeten worden.

Opleiding tot loods

in Venezuela

WILLEMSTAD — In het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Venezolaanse en de Antilliaanse regeringen werd op 6 september jl aan de heer H.S. Weber, die namens premier Rozendal als coordinator optreedt, bericht, dat de vier kandidaten voor de door de Venezolaanse autoriteiten ter beschikking van het eilandgebied Curacao gestelde studiebeurzen voor opleiding tot loods aan de hogere zeevaartschool te Catia La Mar zich op 30 september as moeten melden. Deze zijn: Fitzroy Dorant; Benjamin Martines Allee; Ingomar Cannister; Algar Braafhart. Het schooljaar vangt aan op 1 oktober aanstaande. De opleiding duurt 4 jaar. Als voorwaarde tot het verstrekken van eerder bedoelde beurzen heeft de Venezolaanse regering gesteld dat de kandidaten zich schriftelijk zullen verplichten om na de beëindiging van hun opleiding tenminste 3 jaar in dienst van het eilandgebied Curacao de functie van loods of een aanverwante betrekking te vervullen. Havenmeester E. Sintjago zal de bursalen bij hun reis naar Venezuela vergezellen.

SER praat over

Trabao pa tanten

WILLEMSTAD — De Sociaal-Economische Raad (SER), adviesorgaan van de regering waarin zitting hebben vertegenwoordigers van de overheid, de werkgevers en de vakbonden, vergadert vanmorgen op Curacao over het wetsontwerp dat is gemaakt voor de één-procentsregeling op de belastingen ten behoeve van de stichting „Trabao pa tanten". Dit is conform een aanbeveling gedaan eerder dit jaar door de WIO aan de regering in het kader van de verlichting van de werkloosheidsproblemen op korte termijn. Andere agendapunten zijn de regelingen voor het invoerverbod op zepen en de bescherming die de fabriek van plastic en papieren zakken heeft. Als de vergadering vandaag niet tot een eind wordt gebracht zal die als gebruikelijk morgen worden voortgezet.

Shell Curacao nv:

Bewering ged. Diaz onjuist

WILLEMSTAD — In een officiële verklaring van Shell Curacao nv die vandaag werd uitgegeven reageerde de Shell op de uitlatingen van gedeputeerde A. Diaz van Financien omtrent de verliezen van Shell. Volgens de Shell is de zorg van de gedeputeerde voor het eiland Curacao begripelijk maar berusten zijn beweringen niet op waarheid.

Dat Shell, en wij nemen aan dat Shell Curacao NV ook hiermede bedoeld is, „kan spelen met haar winst of verlies" is geheel onwaar. Wij verkopen voor 70 Procent aan derden, die uiteraard slechts bereid zijn aan ons de marktprijs te betalen, aldus de Shell verklaring. 30 procent van onze afzet gaat

naar zustermaatschappijen in het buitenland. Zij betalen als regel „posted prices" aan ons. Deze „posted prices" worden ook door erkende vakbladen, zoals PIW, Platt's Oilgram als bepalend voor de marktprijs gepubliceerd".

„Voor onze ruwe olie aankopen van landen zoals Venezuela en Nigeria betalen wij uiteraard de geldende marktprijs. Het verschil tussen de verkopen en aankopen is het bedrag waaruit onze lonen, aannemers, materialen e.d. moeten worden betaald".

Volgens de Shell is dit bedrag echter reeds voor jaren ontoereikend om bovengenoemde uitgaven te dekken en moet er daarom geld geleend worden.

„In een dergelijke verliesgevend situatie, moet het duidelijk zijn dat de, niet op winst gebaseerde, 28 miljoen gulden belastingen en verdere verzwakking van de economische positie van ons bedrijf betekemt".

Tot zover de verklaring van Shell Curacao die verder niets zegt van het voorstel van gedeputeerde Diaz om de Shell op internationaal niveau te belasten.

Kleine commissie

buigt zich over

school-vandalisme

WILLEMSTAD — De VLC heeft gisteren vergaderd met de schoolbesturen over het vandalisme dat de laatste tijd op de scholen plaats vindt. Afgesproken is, aldus VLC-voorzitter Errol Cova, dat er een kleine commissie gevormd wordt die zich gaat bezig houden met evaluatie van een betere controle, bijvoorbeeld bewaking, en de vorming van de jeugd en de informatie aan de ouders. „Het blijkt namelijk dat ze er tegenwoordig zuiver op uit zijn alles te vernielen", zei de heer Cova. De vertegenwoordigers van de schoolbesturen lieten weten met de bond uitermate bezorgd te zijn over de huidige mate van vernielingen aan scholen en lesmaterialen. De VLC betreurt het dat de commissaris van politie niet is verschenen op de vergadering ondanks de toezegging van de gezaghebber.

Hij verklaarde ook dat tot enige tijd geleden zij werden verboden uitlatingen te doen aan de pers over hun werk. Naar aanleiding van een artikel dat enige tijd geleden is gepubliceerd in de Amigoe na het uitvallen van een nood-agregaat voor de ATC hebben twee luchtverkeersleiders zelfs een schriftelijke waarschuwing gekregen.

Ondertussen legt de regering wel verklaringen af aan de bevolking en in de staten over salarissen die niet overeenkomen met de waarheid. De heer Kroon liet nogmaals weten dat een luchtverkeersleider gemiddeld ongeveer 1100 gulden per maand verdient.

Rechtzetting

Antillenhuis

WILLEMSTAD. - De plaatsvervangend gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen in Den Haag verzond vandaag het volgend telexbericht aan het bestuurscollege van Aruba; Naar aanleiding van in Beurs en Nieuwsberichten verschenen artikel waaruit blijkt dat uw wnd hoofd geneeskundige dienst heeft gemeend mijn kabinet te moeten betichten van vertraging bij behandeling uitzendingsprocedure psychiater Kits stop Moge met klem tegen uitlatingen protesteren en reken dan ook op rectificatie uwerzijds na kennisneming volgende feiten stop Aanvraag tot keuring ontvangen 12 juli 1978 stop Op 14 juli telefonisch gevens familie Kits opgevraagd en reeds op 18 juli 1978 betrokene voor keuring voorgedragen stop Uitslag medische keuring alhier ontvangen op 25 augustus 1978 waarna betrokkenen en uw college op 31 augustus omtrent uitslag op de hoogte gebracht stop Hiermede is normaliter bemoeienis kabinet beëindigd daar in tegenstelling tot procedure voor uitzending landpersoneel arbeidsovereenkomst door uw college wordt opgemaakt en aan contractanten toegezonden evenals passagebiljetten stop Ten overvloede u per telex 6 september 1978 nogmaals verzocht toezending overeenkomst en passagebiljetten daar dzz voor Aruba geen passage kan worden geboekt stop Verzoeken hoofd GGD op e.s.a. te wijzen.

BELFAST — Een lid van de verboden Ulster Volunteer Force een protestantse guerrilla-organisatie, heeft zes maanden levenslange gevangenisstraf gekregen. Hij moet daar in ieder geval tenminste twintig jaar van uitzitten.

Strada

ALTIJD HET EERSTE MET
DE LAATSTE MODE

ARUBA'S STRUGGLE FOR INDEPENDENCE

DESDE AWE TA OBTENIBLE Ariba Plaza:
"ARUBA'S STRUGGLE FOR INDEPENDENCE"
scirbi pa Mr. John v/d Kuyp.

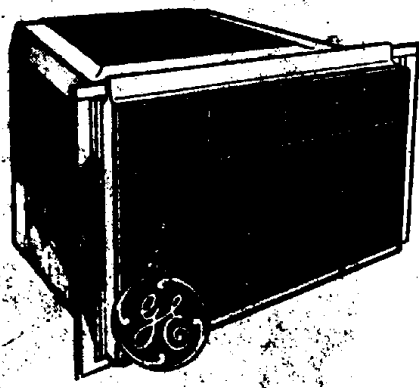
OBTENIBLE NA E SIGUIENTE LIBRERIANAN:

- ARUBA BOEKHANDEL
Nassaustraat
- ARUBA POST
San Nicolas
- BOEKHANDEL MARISKA
Nassaustraat
- BOEKHANDEL VAN DORP
Nassaustraat
- BOEKHANDEL SAMSOM
L.G. Smith Boulevard

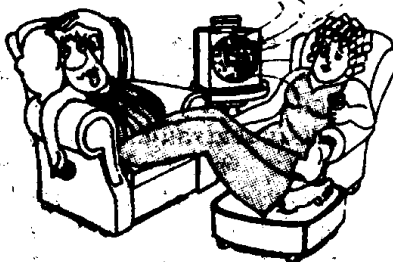
CUMpra DI BO AWE MESI
EDICION TA LIMITA.

Wimco

Oranjestad - tel. 2958-2959-1381
San Nicolas: tel. 5061-5062

BEAT THE HEAT!
Air Condition Now...

Koop NU airconditioning en
spaar geld!!

De laagste in stroomverbruik en de eerste in
kwaliteit alsmede de uitstekende en
betrouwbare

Wimco

service.

Vanaf 15 augustus t/m 30 september 1978

AIRCONDITIONERS

"CASH - NO TRADE IN"

(geen prijsverhogingen het afgelopen jaar)

9.500 BTU —	8.0 Amps	f. 725,—
13.000 BTU —	9.6 Amps	f. 850,—
15.000 BTU —	11.0 Amps	f. 955,—

Twee service-beurten geheel kosteloos in het eerste jaar in gebruik.

VIJF JAAR GARANTIE

Wimco

Wimco

ARUBAN DAILY ENTERTAINMENT

aruba caribbean
Hotel & Casino
MARINETTE BLAKE
till Sept. 8
Klompens Klub
8:30 p.m. Showtime
"Le Petit Bistro"
French Gourmet Restaurant
Seafood Specialties

Americana Aruba
Hotel & Casino
"Super room saver"
Antillian resident rate of
NAf. 33.— standard double
to NAf. 60.— Deluxe double
Suites NAf. 120.—
Book through ALM
or direct.

Aruba-Sheraton
Hotel & Casino
CYNTHIA WHITE
Showtime: 8:30 p.m.
11:30 p.m.
and midnight with
the incredible
ARGENTINE EXPRESS

Alfredo's
Ristorante Italiano
for BREAKFAST, BRUNCH,
LUNCH and DINNER
at the Best Beach Hotel
COMING SOON!
BIG SURPRISES

Tamarijn
beach hotel
Sunset Happy Hour
5:30 — 6:30 P.M. daily
KUNUKU-TERRACE KITCHEN
DINING 7:00 — 10:30 P.M. daily
KUNUKU-BAR: LIVE MUSIC
9:30 — 1:00 A.M. daily

GRAND OLD PARR
DE LUXE
SCOTCH WHISKY
AVAILABLE AT
HARMSBROS
DELICATESSEN
and GIFTSHOP
L.G. SMITH BOULEVARD 17
Tel. 3000

Holiday Inn
International
Grand Room
TORY WINTERS
till Sept. 17
PALM BEACH ROOM
Showtime 8:00 p.m. &
10:00 p.m. dancing with
JORGE VALLE ORCHESTRA
EL TORO LOUNGE
dancing until 2:00 a.m.
Music by CARMELO MEYER
AND LAS ESTRELLAS

Surfside
by-the-sea!
Located across the street
from Talk of the Town
Hotel. Full à la carte menu
featuring seafood and
steaks. Live entertainment
Tel. 3380

SOON OPEN
Aruba's
finest
Restaurant

Marlboro
RESTAURANT
100% CIGARETTES
100% GUARANTEED

STEAK
OPENING

HOUSE
SOON

CATTLE BARON

DRIVE-IN

DE VEER
September 8 & 9 at 8.30 & 12.00 p.m.
September 10 thru 14 at 6.00 & 9.00 p.m.

DRIVE-IN
September 8 & 9
at 8.30 p.m.
September 10 thru 14 at
6.00 & 9.00 p.m.

DE VEER
September 8 & 9 at 8.30 & 12.00 p.m.
September 10 thru 14 at 6.00 & 9.00 p.m.

DRIVE-IN
September 8 & 9
at 8.30 p.m.
September 10 thru 14 at
6.00 & 9.00 p.m.

ENTRANCE: FLs. 5.00
ADMISSION: 14 YRS.

ENTRANCE: FLs. 3.00
ADMISSION: 14 YRS.

VERLOVINGSKAARTEN?
HUWELIJSKAANKONDIGING?
GEBOORTE KAARTEN?
PRIVE BRIEFPAPIER?
HANDELSDEUKWERK?
Laat de vakman het voor U verzorgen. Ga daarom naar
INTERPRINT
Van Leeuwenhoekstraat (Gebouw Voz di Aruba)
Telefoon 3228
Wij verzorgen al Uw drukwerk zoals het moet en U het
graag doet.

"BERNIES"
Aruba's first and only
second hand book store
Dakota Shopping
Paradise
8.00 p.m. — 6.30 p.m.

For your
Floral
Arrangements
Mylanou
Mauritius 10,
Phone 3000-3001

HINDERVERORDENING ARUBA

De Gezondheids van het eilandgebied Aruba maakt bekend dat een
door de heer B. E. Lymons, Directeur van het land N.V. ingediend
verzoek met betrekking tot het verkrijgen van een vergoeding inge-
volgd de Hinderverordening Aruba (Ab. 1982, no. 6) tot het mogen
oprichten van een fabriek voor het vervaardigen en verspreiden van
antien-litchup en het caudo in een perceel, gelegen te Noord
Cura Cabal no. 24, gedurende dertig (30) dagen na het op het
Bureau van de afdeling Algemeen en Juridische Zaken, te Oranjestad
schriftelijk zijn bezwaren tegen bedoeld verzoek kenbaar te maken.

Moet U op reis?

HETZIJ MET VAKANTIE OF VOOR ZAKEN, IN
DE NEDERLANDSE ANTILLEN OF NAAR HET
BUITENLAND, GENIET DAN VAN DE GOEDE
SERVICE EN BEROEPS ERVARING VAN

Edif. Carib Motors - L.G. Smith Blvd. 112-A
Oranjestad - Aruba - Tele. 3761 y 4863

WANTED SALESMAN

or
SALESWOMAN
Required Travelling
INDIA INTERNATIONAL
OR ARUBA FREEZONE
Phone 334-4137/1

Simca 1000 en Audi
50 uit productie

PARIS — Twee auto-
modellen, de Simca 1000 van
Chrysler en de Audi 50 van
Volkswagen, zijn met ingang
van het bouwjaar 1979 van de
internationale automarkt ver-
dwenen.

De Simca 1000 werd zeventien
jaar geleden geïntroduceerd en
bereikte een productiepiek
van bijna twee miljoen stuks.
Met de verdwijning van de Sim-
ca 1000 zijn Fiat, Porsche, VW
en Skoda nog de enige auto-
merken, die auto's leveren met
achterin geplaatste motor.

Van de Audi 50 zijn in totaal
125.000 exemplaren gebouwd.
Dit model wordt nu geheel
bestuurd door de VW-Polo.
Het 50-type was de enige niet-
VW die in Wolfsburg werd
vervaardigd, alle overige Audi-
producten werden geproduceerd
in Ingolstadt (bij München).

Devaluatie van de nier

MARLENE — Het
Westduits federale gerechtshof
in Karlsruhe heeft vastgesteld
dat men de organen van de
nier echt telen: eeg, voor en
pasta. Het hof vernietigde een
vonnis van het hof van appel in
Karlsruhe dat volgens het blad
Express in Keulen, een man had
veroordeeld wegens het met een
spee verworden van een nier van
een andere man. Daarbij had
het hof van appel gesproken
over een "gevaarlijke"
verwording.
Maar het federale hof be-
stelde dat een verwording met
een nier wel "legitiem" is, maar
niet "gevaarlijk" is. Over
"gevaarlijk" zijn pas gesproken
worden, wanneer een van de
nieren geroofd is. Het hof
is gezucht.

Divi Divi beach hotel
TA BUSCA

un mucha muher elegante

y cu caracter placentero pa traha como
hostess den diningroom durante oranan di
snochi.

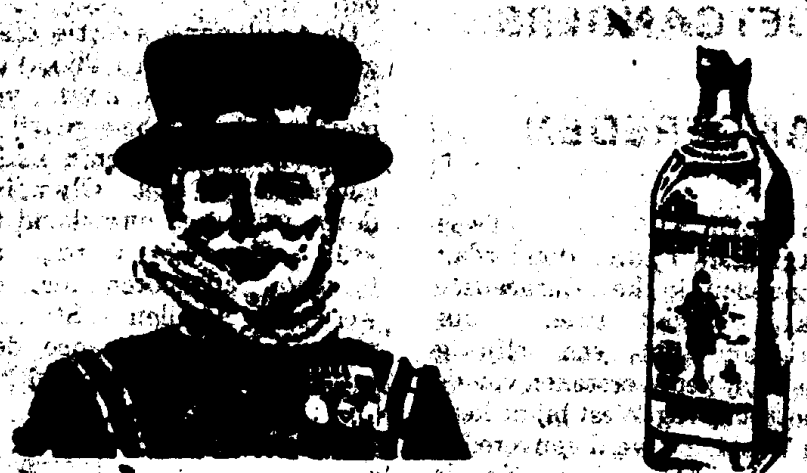
Aplica personalmente durante oranan di oficina
entre 10:00 - 12:00 y 2:00 - 4:00 P.M.

TE HUUR of TE KOOP AANGEBODEN

Het woonhuis aan de
I. Wagemakerstraat 8
te San Nicolas.

Voor Inlichtingen:

ARUBA TRUST KANTOOR
Tel. 1608 — Zoutmanstraat 17A

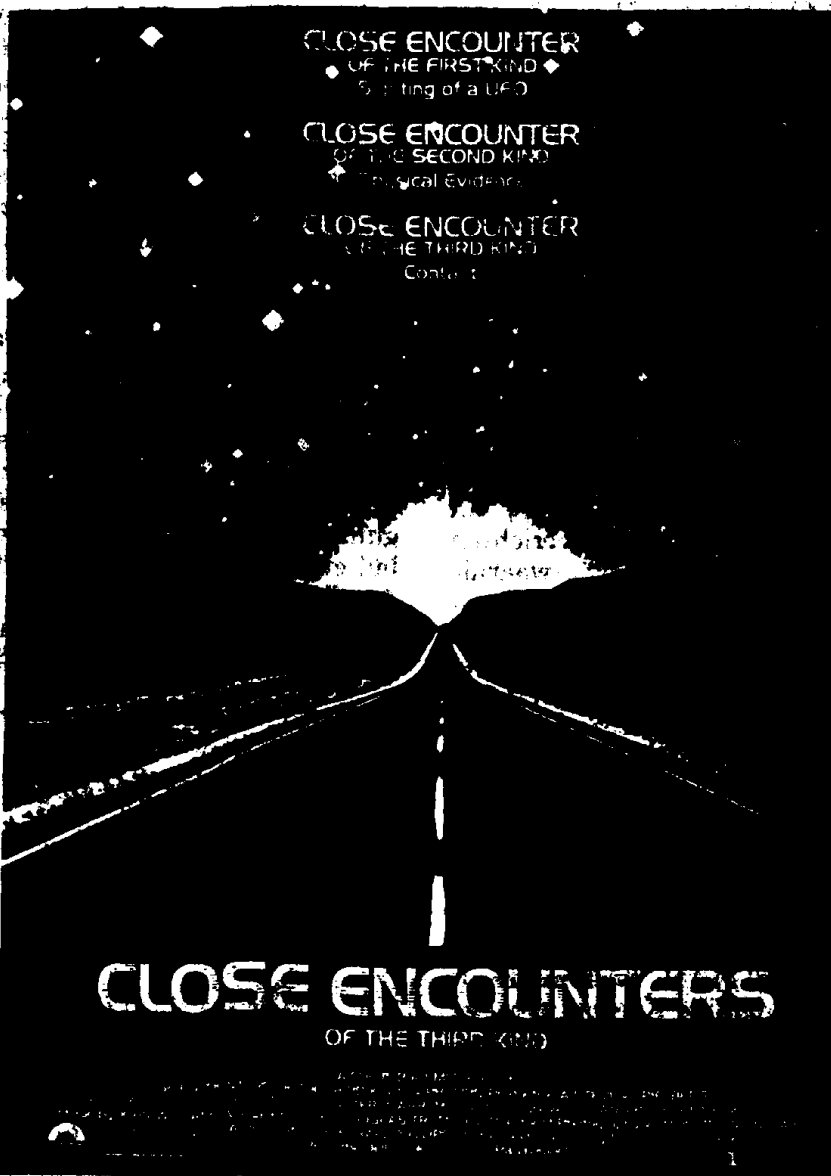

BEEFEATER

Agent: N. HABIBE Jr.

DE VEER THEATRE PRESENTS:

September 8 & 9 at 8.30 & 12.00 p.m.
September 10 thru 14 at 6.00 & 9.00 p.m.

ENTRANCE: FLs. 5.00 ADMISSION: 14 YRS.

TIP TOP AGENCIES

Zoekt voor kantoorwerk

Een vrouwelijke
administratieve kracht

Vereisten: MULO of MAVO diploma;
type, en kennis van
boekhouding

Persoonlijk te solliciteren na telefonische
afspraak.

AGENDA ARUBA

Losse nummers van de Amigoe op Aruba zijn dagelijks verkrijgbaar in Oranjestad bij Refresqueria van Zepp Wever, Ingrid, La Fama, La Popular en Piet Soda Fountain, Edwins Drive-in te Savaneta, Nicolas Store, De Wit Store in Dividivi, Sheraton-hotel en Aruba Caribbean-hotel, Van Dorp, Americana Aruba-hotel, Holiday Inn Drugstore en San Nicolasstore.

Kantoor: Nassastraat 110

Telefoonnummers: Alle afdelingen: 4333-4334.

Kantooruren: werkdagen 08.15-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag 08.15-10.00 uur.

Telefoon na kantooruren voor spoedgevallen: tel.: 1639-2316.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 2116 of 1604.

Politie: 4555

ALARMCENTRALE: 4255.

7up LES UW DORST HET BEST!

Bestel bij Uw kruidenier of Supermarket.

Glomar Explorer

Weer op onderzoek

WASHINGTON — De, Glomar Explorer waarmee de Amerikaanse geheime dienst CIA vier jaar geleden in de Stille Oceaan een gezonken Russische onderzeeboot met naar verluidt belangrijke documenten aan boord van een grote diepte ophaalde, gaat weer op reis. Ditmaal gaat het om de winning van magnesium van de bodem van de oceaan.

Het schip wordt op een werf van Bethlehem Steel in San Diego uitgerust voor dit werk. Een woordvoerder van de particuliere onderneming die de, Glomar Explorer van de Amerikaanse marine heeft gehuurd, Ocean Minerals, verkende dat er niets geheimzinnigs aan de hand is. "Wanneer we terugkomen, zullen we u alle magnesiumknollen laten zien; zei hij tot wantrouwende journalisten. Overigens wordt het geen eenvoudige missie. "Het is alsof iemand op het dak van het Empire State Building in New York staat en dan met een zeer lange strohalm midden in de nacht kleine stenen op het trottoir probeert te verzamelen, aldus omschreef president-directeur James Wenzel van Ocean Minerals het karwei.

Amerikaans-Russisch SALT-gesprek

MOSKOU — De Amerikaanse ontwapeningsdeskundige Paul Warnke is donderdag in Moskou ontvangen door de Sovjetrussische minister van Buitenlandse Zaken, Andrei Gromiko, voor een gesprek over zaken die samenhangen met de onderhandelingen over een tweede SALT-akkoord beperking van de strategische bewapening.

Warnke bereidt in Moskou ook de ontmoeting voor die Gromiko en zijn Amerikaanse collega Cyrus Vance eind september in New York hebben.

Warnke kwam woensdagavond in de Russische hoofdstad aan. Daarvoor had hij zich al optimistisch getoond over de kans op spoedige sluiting van een tweede SALT-akkoord. Het eerste, gesloten in 1972, is in oktober van het vorig jaar verlopen. In Washington wordt overigens betwijfeld of president Carter voor een tweedeverdrag voldoende steun in het congres zal krijgen.

Vijfpling in Toulouse

TOULOUSE — Een 30-jarige kinderverzorgster in de Franse stad Toulouse heeft donderdag het leven geschonken aan een vijfpling-drie meisjes en twee jongens. Ondanks het feit dat de vijfpling, Laetitia, Julie, Caline, Alexandre-Raymond en Thomas, twee maanden te vroeg ter wereld kwam wordt de gezondheid van de babies door de artsen in het ziekenhuis van Toulouse goed genoemd. De ouders hadden reeds een zoon van vijf.

Voorzitter Vondeling wijst verzoek Croes af

Delegatie uit Aruba niet welkom in de Tweede Kamer

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — Een Arubaanse delegatie is niet welkom om in de Tweede Kamer het verlangen van Aruba naar zelfbeschikking te bepleiten. Kamervoorzitter Anne Vondeling heeft gisteren per telex het verzoek van MEP-leider Betico Croes om in Nederland de parlementaire behandeling van het VN-verdrag over de politieke en burgerrechten te mogen bijwonen, afgewezen. Vondelings argument is dat alleen de Staten van de Antillen — en niet de eilandsraden — een afvaardiging naar de Eerste en Tweede Kamer kunnen sturen om hun wensen kracht bij te zetten.

PPA EN SECTIE NOORD

NOORD — Uit een persbericht van de PPA blijkt dat deze partij tijdens een contactvergadering ten huize van de heer Remigio Frank te Montana 18, de Noord-sectie van de PPA gereorganiseerd heeft en dat er een nieuw bestuur gekozen werd. De vergadering — aldus het persbericht — werd een groot succes. Unaniem was men van mening dat het MEP-BC niet deugt, dat slechts één naar het BC leidt, dat hierdoor de economie van Aruba achteruit gaat en dat Aruba uit de klauwen van de MEP verlost moet worden.

Het nieuwe Noord-bestuur bestaat nu uit: voorzitter Agraphino Koolman, secretaris Pedro Martinus Giel, penningmeester Ortensia Wolter en commissarissen Dodo Farro, Julio Tromp, Eddy Toppenberg en Urbano Flanegin. Als adviseurs treden op minister Faustina Frank en Statenlid Domi Tromp. Het nieuwe voorlopig bestuur zal de PPA-partijraad binnenkort benaderen met voorstellen om een nieuw permanente bestuur voor de Noord-sectie aan te wijzen, en een vertegenwoordiger van de Noord-sectie in de partijraad op te nemen.

Sporttoernooi voor overheidsdienaren

ORANJESTAD — De sportcommissie van de ANAAB organiseert vanaf 13 september een uitgebreid sporttoernooi voor overheidsdienaren van land en eiland. De opening is vastgesteld op half acht 's avonds in de sporthal te Santa Cruz, gevolgd door de eerste serie volleybalwedstrijden. Er zal in zes verschillende sporten gestreden worden en wel volleybal (dames en heren), domino, bijlart, voetbal, softball en tafeltennis voor heren. De volleybalwedstrijden op de 13e zijn: WEB-Eilandsontvangers (8 uur, dames) en Bestuurskantoor-Brandweer (9 uur, heren). Het toernooi wordt hierna tot de 30ste voortgezet en op deze dag besloten met een dansfeest en prijsuitreiking in de POVA-club.

Nieuwe grondwet

COLOMBO — De president van Sri Lanka, het vroegere Ceylon heeft donderdag de samenstelling van een nieuwe regering bekendgemaakt ter gelegenheid van de afkondiging van de nieuwe grondwet, die de ethnische minderheden meer rechten en vrijheden geeft, iets waarvan vooral de 2,5 miljoen Tamils profiteren. De nieuwe regering verschilt nauwelijks van de vorige en telt slechts drie nieuwe gezichten. Een van hen is Saviamoorthy Thondaman, leider van het invloedrijke Ceylonese Arbeiderscongres, een vakbond van meer dan één miljoen Tamilse plantagearbeiders. Hij werd minister zonder Portefeuille, belast met agrarische en industriële ontwikkeling. President Junius Richard Jayawardene heeft de ministeries van Defensie en planning.

Met een beroep op de eilandenregeling had Croes de Tweede Kamer dinsdag gevraagd een delegatie uit de eilandsraad van Aruba te ontvangen. Tijdens het Kamerdebat over de goedkeuring van de VN-verdragen uit 1966 wilde hij een poging in het werk stellen om het zelfbeschikkingsrecht van Aruba uitdrukkelijk door het Nederlandse parlement te laten erkennen.

ALLE VRIJHEID

De wens van Croes is dat aan het verdrag een aantekening wordt toegevoegd die de wereld duidelijk maakt dat Aruba in alle vrijheid het zelfbeschikkingsrecht kan uitoefenen. De MEP-leider beroept zich er in zijn schrijven aan Kamervoorzitter Vondeling op dat dit recht voor Aruba meerdere malen is erkend: door de Antilliaanse Staten in 1947, 1973 en 1975, tijdens de Ronde-tafelconferentie van Den Haag in 1948 en door het intereilandelijk top-overleg in 1974.

Maar de Staten van de Nederlandse Antillen hebben op 2 juli tijdens een vergadering van de centrale commissie geweigerd aan — zo schrijft Croes — de gerechtvaardigde wens van Aruba tegemoet te komen. Daarom doet de MEP-leider een dringend beroep op de regering en Staten-generaal van het in elk geval een Arubaanse delegatie in de gelegenheid te stellen in het Nederlandse parlement z'n zienswijze uiteen te zetten.

Hoofdschakelaar uit SINT MAARTEN ZONDER STROOM

PHILIPSBURG — Om half negen vanmorgen is op Sint Maarten overal de stroom uitgevallen. Dit als gevolg van het feit, dat de GEBE-directie besloten heeft de hoofdschakelaar uit te schakelen. Dit besluit werd genomen omdat van degenen van het GEBE-personeel, die met een actie bezig zijn niet iedereen, het fabrieksterrein wilde verlaten. Hun actie houdt verband met de arrestatie van UFA-leider W.H., die een week geleden op de Curacaose luchthaven werd aangehouden, omdat hij zich niet zou gehouden hebben aan de voorwaarden voor zijn voorwaardelijke invrijheidsstelling.

De actie bij de electriciteits-fabriek op het Nederlandse deel van Sint Maarten, GEBE nv, begon gistermiddag. Een deel van het personeel besloot tot een slow down-actie omdat de aanhouding van de UFA-leider betekende, dat het gesprek dat tussen de vakbond UFA en de GEBE-directie had moeten gehouden worden eerder deze week, gestageneerd wordt. Vanmorgen kreeg het GEBE-personeel bij aankomst op het fabrieksterrein te horen, dat men als men niet aan de slag wilde gaan, het terrein moest verlaten. Men zou zijn salaris uitbetaald krijgen. De meerderheid van het personeel, aldus ontvangen informaties was ondertussen aan de actie gaan deelnemen. Niet iedereen echter gaf gevolg aan de opdracht het terrein te verlaten. Toen dat niet gebeurde besloot de GEBE-directie om zelf maar in te grijpen. Men draaide eenvoudigweg de hoofdschakelaar om en daarmee viel overal het licht uit, maar ook alle andere installaties welke afhankelijk zijn van electriciteit.

Inmiddels heeft gezaghebber Th. Max Pandt in het Bestuurskantoor overleg gepleegd met politie-inspecteur W. Blackman en andere politie-functionarissen. Later is de gezaghebber met de heer Blackman naar het GEBE-terrein gegaan om zich persoonlijk op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen daar.

Het aantal mensen dat eigenlijk een bezettingsactie aan het uitvoeren waren op het werk terrein blijven zonder te werken - zou in de loop van de morgen verminderd zijn. Een gevolg van het uitvallen van de stroom was wel, dat bij

Koninkrijk der Nederlanden om Aruba toch z'n zin te geven en ALLEEN STATEN BEVOEGD

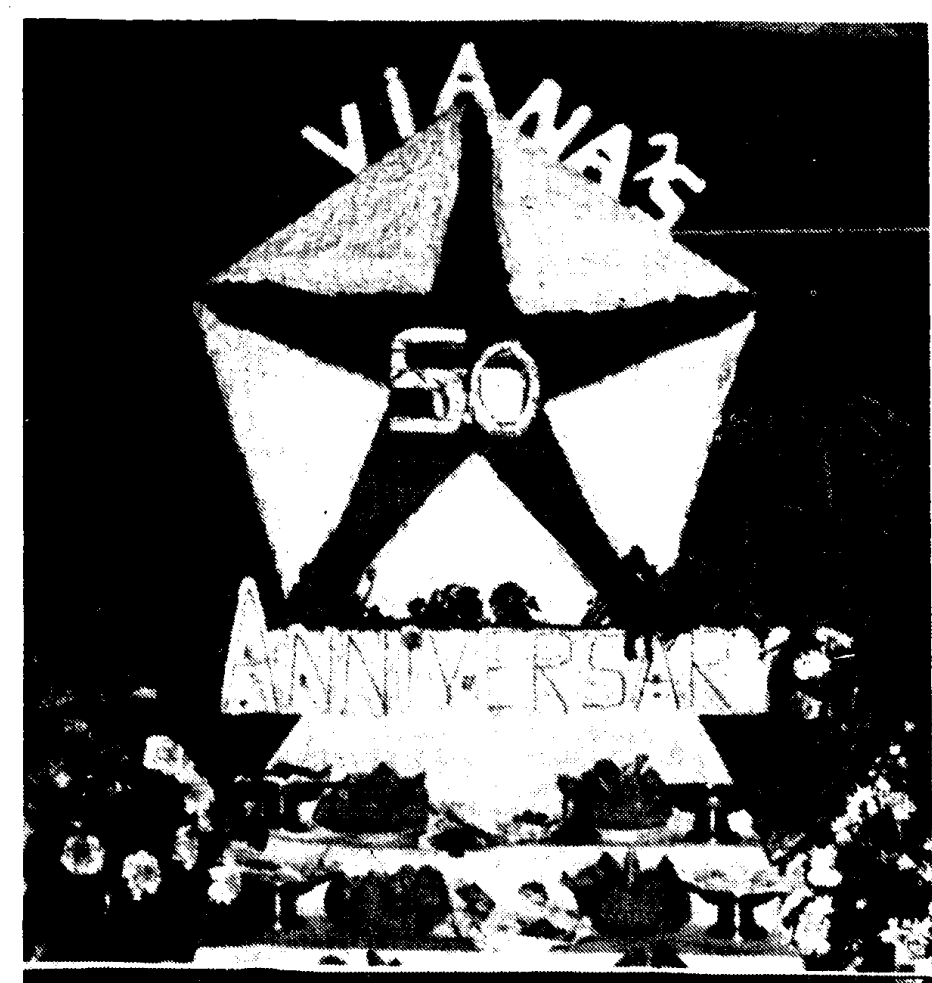
Maar volgens Kamervoorzitter Vondeling is een interventie van de (Arubaanse) eilandsraad niet op z'n plaats. In zijn telex die ook naar Statenvoorzitter Bikker is gezonden, wijst hij er op dat het Statuut alleen aan het Antilliaanse parlement de bevoegdheid geeft een delegatie naar de Eerste en Tweede Kamer te sturen om een debat bij te wonen en daarbij voorlichting te geven. Eilandsraden hebben dat recht niet.

Met andere woorden: Croes kan alleen door de Staten naar het Nederlandse parlement worden afgevaardigd. Maar als dat niet gebeurt, staat Aruba, volgens Vondeling, toch niet helemaal machteloos. „In het bijzonder wil ik in dit geval wijzen op de bevoegdheid dat het vertegenwoordigend lichaam van het land waarin de regeling zal gelden (de Staten van de Antillen) schriftelijk verslag kan uitbrengen”, schrijft hij aan Croes. „In dat verslag kunnen de wensen van Aruba — bij monde van Arubaanse Staten-leden — worden verwoord”.

Hoewel Croes beweerde dat hij in het verslag doodgezwegen wordt, staat in dit stuk (dat gistermorgen bij de Tweede Kamer is binnengekomen) de wens van Aruba om erkenning van het zelfbeschikkingsrecht vermeld. „Uiteraard”, schrijft Vondeling, „zal de Kamer (en natuurlijk ook de regering) daar aandacht aan schenken”.

overheidsbedrijven mensen naar huis gingen omdat men zonder licht en airco niet kon werken. De situatie was echter rustig.

Rond half twaalf vanmorgen werd de stroomvoorziening weer hervat op Sint Maarten. Voor zover bekend waren toen allen die aan de actie onder het GEBE-personeel deelnamen, van het fabrieksterrein verdwenen.

TECHNIQUES FOR SUPERVISORS

SEMINAR SCHEDULE

This is an age of rapid change. New methods, equipment, products and company growth create a continuous demand for skilled training or retraining.

"Training Techniques for Supervisors" will enable your supervisors to formalize your company's present and future training needs, through the implementation of results oriented training programs and the use of effective training techniques.

SEMINAR TOPICS:

- * DEFINING THE TRAINER'S ROLE
- * UNDERSTANDING HOW EMPLOYEES LEARN
- * DETERMINING TRAINING NEEDS
- * EFFECTIVE COMMUNICATIONS
- * INSTRUCTIONAL TECHNIQUES & METHODS
- * ON-THE-JOB TRAINING
- * ESTABLISHING LEARNING OBJECTIVES

ARUBA	CURACAO	ST. MAARTEN
Nov. 22 - 24	Sept. 18 - 20	

FOR INFORMATION, REGISTRATION AND/OR BROCHURES PLEASE WRITE OR CALL ONE OF THE FOLLOWING I.E.I. OFFICES:

Windstraat 14 - 16 ORANJESTAD Tel. 3035 - 2178	P.O.Box 339 WILLEMSTAD Tel. 13046	P.O.Box 2 PHILLIPSBURG Tel. 2283
--	---	--

AN ANTILLIAN INSTITUTE DEDICATED TO THE CONTINUING TRAINING OF HUMAN RESOURCES

ORANJESTAD — De Aruba Jaycees verwelkomden in de laatstelijk gehouden vergadering een nieuw lid in hun midden. Op de foto het moment waarop Jaycees-voorzitter Nelo Eemerencia (1) de heer Vi Habibe, als nieuw lid installeert.

ORANJESTAD — Ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van Viana Auto Supply Co. Inc, organiseerde eigenaar Manuel Viana woensdagavond in het Aruba Caribbean Hotel een jubileum-receptie, waarop de vele genodigden de kans kregen om in een gezellige sfeer hun gelukwensen aan te bieden. De receptie was tevens bedoeld om kennis te maken met de nieuwe eigenaar van Viana's, de heer Ray Ballard en echtgenote. Op de foto's: de gouden ster die de banket-tafel versierde en de echtparen Manuel Viana (1) en Ray Ballard tijdens de receptie.

Bij de Associated Accountants and Auditors n.v.

Vondellaan 21
Oranjestad Aruba
Tel.: 3545 en 3554

kan geplaatst worden:

een vrouwelijke administratieve kracht

in het bezit van:

- MAVO-4 / HAVO diploma;
- MAVO-4 / HAVO diploma, met het Antilliaans diploma boekhouden, studierend voor het Praktijkdiploma.

Sollicitanten gelieve zich, na een telefonische afspraak, persoonlijk te melden op ons kantoor.

Mortieraanval op Rhodesische stad

SALISBURY — Zwarte nationalistische guerrillastrijders hebben donderdagavond een zware aanval met mortieren uitgevoerd op de Rhodesische grensstad Umtali. Dit heeft een woordvoerder van het ministerie van Defensie in Salisbury bekendgemaakt. Volgens de eerste berichten zijn er geen doden gevallen, maar wel verscheidene gewonden. Politie en inwoners van de stad melden dat de aanval gericht was op het centrum van Umtali en dat aanzienlijke schade was aangericht. Volgens de woordvoerder van defensie kwamen in de stad 30 mortiergranaten neer. Hoewel Umtali nabij de grens met Mozambique ligt, werd de aanval uitgevoerd vanaf Rhodesisch grondgebied.

200 KERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS
f. 4,50
TOT 10 WOORDEN
ELK WOORD MEER FL 0,25
UITSLUITEND A CONTANT

TE KOOP AANGEBODEN
CURACAO

FORD Gran Torino 1972. Generaalsweg 53. Tel.: 79176.

MAZDA '69 in goede staat, NAF. 1000,-. Tel. 23603-25352.

VOLKSWAGEN Variant, bouwjaar 1970, i.g.s. Tel. 36186.

ZIT- en eetkamer, eventueel ook als losse stukken te koop. Tel. 76053.

LEERBOEKEN Klinisch medische analistenopleiding, 2de leerjaar, zo goed als nieuw. Tel. 25357.

V.W. KEVER 1975. Jirajaraweg 2, tel. 78205.

FALCON 1969 V-8-302, pas gerevisieerd - nieuwe banden - pas gekeurd - fl. 2500,-. Tel. 88740.

WIPSTOEL f. 35,-; grote rubberboot f. 35,-; kinderfiets (4-7 jr.) f. 35,-; parasol f. 10,-; porchtabel f. 50,-. Alleen vrijdag. Abrahamsz 54.

IJSKAST groen, wasmachine full automatic. Tel. 55153 na 5 uur.

AUDI '73, pas geverfd, i.z.g.st. Vrij prijs f. 3.500,-. Beschikbaar per 17/9. Tel. 79315.

VOLKSWAGEN BRASILIA 75, fl. 2500,-. Tel.: 25590.

MAZDA 1300 '73, i.z.g.s., f. 2700,-. Argentinarweg 34 na 6.00 p.m.

BUICK "Electra 225", full equipped, 4-drs., zwart, f. 4500,-. cash. Irenelân no. 12, tel. 44313.

HOUTEN HUISJE 10 mtr lang, 4 mtr breed met sanitair plus electra. Zeer geschikt als weekendhuis of kantoor, is event. ook demonstabel. Inl. tel. 35787.

IJSKAST f. 200,-; mini wasmachine f. 100,-. Berg Carmelweg 7.

INBOEDEL auto: pick-up; boot; Camper; salad-master machines. Te bevragen: tel. 25534 na 5 uur.

2 JUNIORBEDDEN: Singer portable naaimachine met bijbehoren. Te bezichtigen zaterdag. Geleenstraat 2, tel. 43625.

COSTA RICA LEREN SCHOMMELSTOELEN - Jong-

Fabrik i distribui pa
CURACAO
LABORATORIES
LTD.
Telefon 36322

RENAULT
ANTILLANA NV
Emancipatie Blvd 34
Tel. 76385 76880

KASTAN
MODERNE
METALEN
TUINHUISJES
diverse modellen uit
voorraad leverbaar.
KASTAN
AGENCIES
Kaya Pachi Jan Bakhuis 18
zijweg Erosweg
Telefoon 7777

bloedweg 124; FIAT 850 - bus (19 pers.); MAZDA VAN. Tel. 25683 - 79131 - 82961.

LAGE, ronde tafel met glasblad doorsnee 1 m. f. 60,-; damesfiets f. 75,-. Jan Haayenweg 1, telf. 37673.

RAMBLER AMBASSADOR automatic, t.e.a.b. Tel. 9-3415.

MINI SKIPPER 1975, f. 1500,-. Tevens gevraagd: stapelbed. Tel. 83437, Paraguanaweg 12.

BANKSTEL plus tapijt plus wandmeubel plus 3 bijzettafels plus gordijnen; 2 pers. bed plus matras; kast kaptafeltje, fornuis. Te bezichtigen dinsdag en vrijdag na 6 uur. Lagoweg 94.

AUDI 80GT 1974; Peugeot 304 stationwagen 1972; airco 17000 BTU 3 jaar oud; airco 12000 BTU 3 jaar oud; airco 17000 BTU 6 jaar oud; convertible sofa newly recovered; gas stove 3 jaar oud; Bamboo Bar; water boiler; glasstop; koffie tafel; gent and lady colf sets; complete Hifi equipment met furniture. Tel. 9-4620 na werktijd.

EEN GROTE sortering splinter-nieuwe encyclopedie. Tussen 8-2 uur. Seroe Fortunaweg 286.

WEGENS OVERCOMPLEET: grote mahoniehouten 3-deurs linnenkast f. 500,-; nieuwe grenenhouten bergkast; bouwpaak, nog in fabrieksafleveringsvorm f. 400,-. Tel. 43361.

WEGENS VERTREK klassieke eetkamer f. 600,-; bruin vloerkleed f. 95,-; bed m. matras f. 135,-; grill m. toeb. 220 v. f. 100,-; Hoover stofzuiger 220 v. f. 110,-; plafond fan 220 v. f. 125,-; 2 maten luxaflex, vitrages, gordijnen, bedsprei, slaapk. kleedjes; speelgoed, planten in potten. Sparrenweg 3 J.D.

RENAULT 10, motor achterin, van voren aangereden. Tel. 83301.

BANDRECORDER AKAI x201 D f. 550,-; Toshiba radio pick-up en cass. recorder S.M.-3000 f. 750,-. Landhuis Koraaal Tabak.

DOBBERMAN PUPPY'S. Inl. L. Pieters, Gosieweg 134A, tel. 79728.

2 HAARDROGERS automatic, shampoo chair, pedicuur bak, kaptafel. Tel. 13025 vanaf 9.30 's morgens tot 2.00 uur 's middags.

TE KOOP GEVRAAGD
CURACAO

ANTIEKE Curacaoe spuugbak. Telefoon 11866 toestel 21.

TE HUUR AANGEBODEN
CURACAO

GEMEUBILEERD HUIS te huur Tel. 25886 - 23414.

BESCHIEDEN eenpersoons-woonruimte tot eind januari. Berg Carmelweg 7.

TE HUUR GEVRAAGD
CURACAO

OPPASHUIS GEVRAAGD door Nederl. echtpaar met 2 dochters voor de periode 8 dec. tot 7 jan. a.s. Opgave na 17.00 uur, tel. 24493.

ONGEMEUBILEERD HUIS/FLAT tot f. 200,-. Tel. 53493, rustige buurt.

PERSENEEL GEVRAAGD
CURACAO

MEISJE voor dag en nacht. Tel. 53369.

WONINGRUIL. Gezocht woning vanaf 15 december tot 10 januari, aangeboden voor dezelfde periode een huis in Uithoorn (N-H). Inl. tel. 35986 (na 18.00 uur) of 9-2952.

OPPASHUIS gevraagd voor echtp. uit Ned. zonder kinderen,

van 8 - 30 okt. '78. Aanb. bij Wormgoor, tel. 53728.

TE KOOP AANGEBODEN
ARUBA

IJSKAST, stoof, kleur geel, f. 1000,-, 1 jr. oud. Papilon 71-C, tel. 8098.

RENAULT 16TS, b.i. 1974 in prima staat. Vraagprijs f. 5.250,-. Pindastr. 7, Dakota.

HUIS: 3 slaapkamers te Seroe Blanco. Informatie: Kas Paloma 27-A.

KLEUREN TELEVISIE, model 1978, merk Zenith. Anglostraat 21, tel. 6780.

DODGE GALANT '73, goede staat, fl. 3.400,-. Financiering mogelijk. Tel. 6441.

UN VAN MAZDA 1977. Pa informacion: jama tel. 3250 of 4465 durante ora di oficina of acudi personalmente na Catiri 5, fam. Lee.

AUSTIN MARINA 1973, automatic, 4 door, perfect condition. Tel. 4581.

WASMACHINE. Te bezichtigen: Tamarijn 63 na 4.30 p.m.

HERENHUIS: 5 slaapk., 3 badk. voor-, zit- en eetkamer, keuken, bijkeuken, 2 overdekte porch, alleenstaande appartement, tuin met vruchten. Inl.: tel. 1625 - 1148.

CUNUCU te Noord, gedeeltelijk gem. nieuw modern prefab 3 slaapk., badkamer, huis, over 50 cocos- en vruchtplanten met put, groot overdekte afdek met badkamer. Inl. tel. 1625 - 1148.

DRIVE-IN
September 8 & 9
at 12.00 p.m.
MIDNIGHTSHOW

They're
The Karate Queens!
They're
The Plundering Pirates!
They're
The MOTHERS!

THE MOTHERS
A DIMENSION PICTURES Release
IN COLOR

IN ENGLISH
ACTION-DRAMA
ENTRANCE: FL. 3.00
ADMISSION: 18 YRS

DRIVE-IN
September 10
at 7.00 p.m.

MATINEE
"A P E"

Rod Arrants
Joanne de Varona

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

M.G. MIDGET '73, wit. Fergusonstr. 38-A, tel. 4459.

FORD LTD. goede staat. f. 2.900,-. E. Croes, tel. 1798, 4710.

3 PIECE LIVINGROOMSET, dinningroomset, television, bookcase, lamp, record-player fridge, stove, kwihi table, sewing machine, curtains, 2 piece floor carpet, type-writer, floor polisher, potatofryer and many other household items. Weg Kust Batterij 31, tel. 5519.

TA BENDE verdadero tesoro Cadillac Fleetwood 1975, fully equipped, perfecto condition, como nobo. Mitar prijs. Tel. 1252.

BROMFIETS model Mobilette. Pampoenastr. 29.

2 SIAMEESJES (vrl.) 8 wk. oud, f. 40,- per stuk, f. 75,- samen. Tel. 7559.

INSTRUMENT FOR SALE. Amsterdamstr. 15, tel. 6512.

TE HUUR AANGEBODEN
ARUBA

GEMEUBILEERD TUINHUIS voor echtpaar zonder kinderen of alleenstaande dame. Tel. 4581.

KAMBER MUEBLA pa un persona, tin entrada y banjo privá, airco, frigidaire etc. Venezuelastr. 24.

FURNISHED HOUSE and apartment, good location, cheap price. Tel. 6477.

TE HUUR GEVRAAGD
ARUBA

LERARES Colegio Arubano zoekt ongem. huis O'stad of omgeving. Minstens 3 slaapkamers. Tel. 6406.

UNFURNISHED modern two or three bedroom house in vicinity of Oranjestad. Tel. 2639.

PERSENEEL GEVRAAGD
ARUBA

HULP in de huishouding. Sta Cruz 29-A, tel. 8629.

DIENSTMEISJE, wonende omgeving Tanki Flip. Gevraagd voor 3 ochtenden per week van 07.30

TE KOOP

Zeer ruim modern woonhuis in de omgeving van Ponton - Pitastraat 31 - gebouwd in 1971 op 998 m2 erfpachtsterrein. Het huis heeft een oppervlakte van 274 m2 en bestaat uit: woonkamer, eetkamer, familyroom, zeer grote luxe keuken, 3 slaapkamers, 3 luxe badkamers met gekleurd Amerikaans sanitair, voor- en achterterras, wasplaats en garage. De woning is voorzien van een ingebouwd stereo systeem voor alle ruimtes. De ingebouwde Tappan kookplaat en ingebouwde Tappan oven zijn inbegrepen in de prijs, als ook de 2 airco units die de 3 slaapkamers koelen. De woonkamer en de slaapkamers zijn voorzien van tapijt, de badkamers hebben mosaicvloeren en alle andere vloeren zijn voorzien van terrazzo tegels. De herbouwwaarde van dit huis is f. 165.000,- door omstandigheden wordt het thans aangeboden voor f. 115.000,- k.k.

Een luxe woonhuis aan de Lloyd G. Smith Boulevard te Malmok, bestaande uit 3 slaapkamers, 2 badkamers, gastenkamer met badkamer en dubbele garage. Vraagprijs f. 190.000,- k.k.

CARIBBEAN REAL ESTATE
Druivenstraat 10 - Oranjestad - Aruba - tel. 1276

HIER ZIJN ZE
De nieuwe KEVERS 1979 van
VOLKSWAGEN
uit de nieuw Showroom van
ARUCAR N.V.
Sabana Blanco 35 - Tel. 3055

DE PRIJS: FL. 5950.-

VW BEETLE L
VW BEETLE

- * 1 Jaar garantie
- * Padded dashboard
- * Ook als 1300 L met o.a.: unicolor bekleding en vele andere extra's.

Win een reis naar RIO met Carnaval.
Onder de kopers van een nieuwe Volkswagen wordt een reis naar Rio de Janeiro met Carnaval 1979 verloot.

Deze aktie loopt van 1 september 1978 t/m 31 januari 1979.

tot 13.00 uur. Van Mansvelt, Tanki Flip 68, tel. 4946.

MESTER di un mucha muher pa trabao di cas y por papia Spaño. Preferiblemente pa keda drumi. Tel. 2954, Boerhaavestr. 34.

MAID WANTED. Immediately - live in - no problem. Sisalstr. 21, Ponton.

1 DIENSTMEISJE voor 5 dagen per week. Schilders, Madurostraat 47, tel. 2170.

Raised Letter
XXT
Voor Uw sportwagens
Architectenweg 14 - tel. 55970
In de straat van Kooyman te Dominguito

Reisverzekering??
bel dan 43723,
voor méér informatie
Assurantiekantoor
L. MELFOR
Rio Canarioweg 24

Vacancy available for:
1 Fully skilled aircondition and refrigerator mechanic for a small department in a hotel
Top rates of pay - must be over 25 years old.
Apply in writing with full particulars to:
Talk of the Town Resorts
L.G. Smith Blvd. 12
Attention: Mr. A. PORTER

GEVRAAGD
voor zo spoedig mogelijk
2 administratieve krachten
* leeftijd 25 - 35 jaar
* zonder kantoorervaring onnodig te solliciteren
* persoonlijk melden bij de Heer WOUT tussen 3 en 5 uur 's middags op het kantoor van
ARUBA AGENCIES LTD.
Gutenbergstraat 2

Niet meer in de gelegenheid zijnde om van een ieder persoonlijk afscheid te nemen, groeten mijn vrouw, kinderen en ik langs deze weg alle vrienden en kennissen.
Albert, Evelina, Apito,
Myrilla en Ricky Raven
Aan boord
KLM 771, 3 september 1978

INVITACION
Na tur doño y trahadornan di Beauty Shops, i tambe na tur vendedoranen di productonan:

Na Botica, Tienda y Supermercadonan, pa bin presencia un demonstracion di e experto den ramo di peluqueria:
Sr. Wilfried Kalbacher
Den e Beauty Shop na
ARUBA CARIBBEAN HOTEL,
dialuna 11 di september
pa 7 'or di anochi.

WELLA

Sportbureau-boletin:

Scheidsrechter is ook een mens

Verkiezing van

Sportkoningin

WILLEMSTAD — De organisatie van sport-journalisten, Krodekor, organiseert ook dit jaar weer de verkiezing van de sport-koningin. Het gebeurt nu voor de derde keer; bij voorgaande verkiezingen werden als zodanig gekozen Glenda Dania en Ardieth Martha. De verkiezing is op vrijdag, 4 november in het Shell-werknemers recreatie centrum; de aanvang is half negen. De kandidaten moeten aan de volgende eisen voldoen: men moet achttien jaar of ouder zijn, ongetrouwd zijn en ook niet getrouwd zijn geweest, men mag ook geen moeder en niet meer schoolgaande zijn; de betrokkene moet ook de Nederlandse nationaliteit hebben terwijl men vóór 11 oktober moet zijn ingeschreven.

Sport in

Banda

Abao

WILLEMSTAD — De afdeling Jeugdzaken en sport begint maandag met zijn project Sport in de buurten, wat Banda Abao heet. Dit gedeelte van Curaçao wordt opgesplitst in zes secties. Doe 1 van dit project is zoveel mogelijk jongelui tussen acht en achttien jaar te stimuleren tot sportbeoefening in hun vrije tijd. Daarbij gaat het om jongens en meisjes. Ook komen takken van sport aan de orde welke nog niet bekend zijn bij de jeugd. Op den duur zal dit project ook leiden tot een hoger peil van sportbeoefening over geheel Curaçao. Met het een en ander zijn enige sportleiders belast, die bij genoemde overheidsdienst werkzaam zijn. Nauw werkt men daarbij samen met de onlangs opgerichte Sportraad voor Banda Abao, welke recentelijk ook met succes de cursus heeft georganiseerd voor Jeugd-recreatie sportleiders. De opzet is echter zo, dat niet alle zes secties van Banda Abao tegelijk bestreken worden. Op vier verschillende dagen zal men van half twee tot half vijf present zijn volgens het volgende schema: maandagmiddag te Barber; men maakt gebruik van het voetbalveld van Centro Barber en van de faciliteiten van de Sint Janschool; Dinsdag: San Willibrordo en Tera Cora; men gebruikt het voetbalveld ter plaatse; Woensdag: Westpunt en Lagoen; voor Westpunt gebruikt men het veld bij het kerkhof; te Lagoen gebruikt men het voetbal- en baseballterrein; En donderdag: Soto; dan gebruikt men het sportterrein van het San Fernando-internaat.

Open tennistitels in VS

Connors via McEnroe

naar de halve finales

FLUSHING MEADOW - Voor het vijfde jaar in succesie bereikte Jimmy Connors de halve finales in de strijd om de open Amerikaanse tennistitels. Onverwacht gemakkelijk versloeg hij zijn landgenoot Brian Gottfried in drie sets 6-2, 7-6 en 6-1. In de halve eindstrijd ontmoet Connors zijn 19-jarige landgenoot John McEnroe. De andere halve finale gaat tussen Bjorn Borg en Vitas Gerulaitis. Een copie van de halve finales van Wimbledon 1977, waar Borg en Connors zich plaatsten voor de slotwedstrijd.

In de kwartfinales tegen Gottfried heeft Jimmy Connors zijn beste wedstrijd in dit toernooi gespeeld. De 25-jarige Amerikaan was uitstekend op dreef en hield zijn tegenstander constant onder druk.

Voor een uitverkoct centre-court (19.433 toeschouwers) overklaasde hij Gottfried, die in de eerste en derde set onophoudelijk weggespeeld werd

ORANJESTAD — In Bole-tin pa education fisica y deporte, het maandblad dat door het Sportbureau wordt uitgegeven en nu bij Arubiana prints wordt gedrukt, staat een stukje te lezen over de voetbalscheidsrechter, de autoriteit binnen de witte lijnen waarover de laatste tijd op Aruba veel gepraat wordt. Voor een zeer groot deel van de toeschouwers — aldus Bole-tin — op onze voetbalvelden is de scheidsrechter de man, die van de ene partij (de tegenstander) geen enkele fout ziet en van de andere partij (de onze) elke kleinigheid zo zwaar mogelijk bestraft. Vooral in deze tijd is het nog eens goed een aantal meningen van fanatieke voetbalsupporters over de referee op een rijtje te zetten. Veel gehoorde uitspraken.....

De referee is een waardeloze, onbevoegde, niets ziende en partijdige persoon. Hij is waarschijnlijk scheidsrechter geworden omdat hij als voetballer is mislukt, omdat hij de eigenlijke sportbeoefening zelf niet aan kon.... Misschien heeft hij heel in het begin de spelregels wel eens moeten leren, maar hij kent ze nog steeds niet. Ook laat hij zich omkopen.... Inderdaad steeds door die andere club, nooit door onze club.... Winnen wij de wedstrijd dan is dat meestal ondanks de referee. Scheidsrechters, die echt proberen objectief te zijn, bestaan bijna niet en.... dan zijn ze nog te stom om zich te laten omkopen.

Soms hebben wij referees wel eens om hun mening gevraagd over bepaalde spelers, die zij week in week uit met hun gefluit begeleiden. Ook deze meningen zouden wij hier graag publiceren, maar... we durven niet goed, omdat we dit blad netjes en beschaafd willen houden. Geen weldenkend mens zal de vaak slechte meningen over de referees willen onderschrijven.

JITIC toernooi 1981 naar Aruba

Detje van Eps goed op dreef in Guatemala

WILLEMSTAD — Aan het JITIC-tennistoernooi in Guatemala is de Curaçaoese tennisjeugd ditmaal slechts door Detje van Eps vertegenwoordigd geweest. Aanvankelijk was het de bedoeling om met een delegatie van vier man — twee jongens en twee meisjes — te gaan, maar omdat deelname wel betekende, dat men de tien eerste schooldagen zou missen trokken drie jongelui zich terug. Detje van Eps heeft zich goed geveerd in Guatemala. Zij bereikte de semi-finale. Curacao heeft zich tijdens de vergadering welke tegelijk met het toernooi werd gehouden teruggetrokken als kandidaat voor de organisatie van de JITIC-spelen in 1981. Er

met uiterst precieze passeerslagen. Alleen in de tweede set, toen Gottfried voor een voorzichtiger tactiek koos, mocht hij tot de tie-break bijblijven. Maar in het zeven-punten spelletje demonstreerde de tweevoudige titelhouder zijn absolute topklasse. Met 7-0 verloor Gottfried de tie-break en de tweede set. Het was de tiende overwinning van Connors op Gottfried sedert 1973. De partij duurde twee uur en twaalf minuten.

In het herendubbelspel bereikte Marty Riessen en Sherwood Stewart de eindstrijd. In de halve finales versloeg het als achtste geplaatste duo het Australische koppel Edmonson en Marks met 6-3 en 6-4. Pam behoort ook tot de laatste vier in het dames dubbelspel. De 16-jarige Amerikaanse versloeg met Betsy Nagelsen haar landgenoten Tracy Austin en Kathy May in drie sets: 6-2, 3-6 en 6-1.

Natuurlijk, de referee maakt ook wel eens fouten. Hij (zij) is immers ook een gewoon mens net als ieder ander. En... een mens kan zich vergissen.

Waarom dan vaak al het gekanker op de referees? Om te verbergen, dat de eigenlijke oorzaak van ons falen bij ons zelf ligt. Omdat we een zondebok nodig hebben. Omdat we vaak niet zo veel sportiviteit kunnen opbrengen, om te zeggen: ik heb mijn best gedaan, maar ik kon vandaag niet beter. Omdat we niet kunnen en willen toegeven, dat die andere ploeg werkelijk beter speelde dan wij zelf.

Het is natuurlijk moeilijk zijn teurstelling altijd in zichzelf te verwerken. Emotionaliteit is nu eenmaal een menselijke karaktertrek. Maar wij moeten het proberen niet uit de weg te gaan, alleen omdat het zo moeilijk is.

En ook...coaches, bestuursleden en andere begeleidende personen, luister: Niet de aanvoerder van een team belasten met de taak er voor te zorgen, dat zijn spelers in het veld geen op- of aanmerkingen maken op de referee en dan zelf in de rust of na de wedstrijd uitvoerig aan de teamleden uit de doeken doen, hoezeer deze referee de meest elementaire kennis van de spelregels niet kende....

Als we nu eens allemaal van de stelling uitgaan: Iedereen die geen fouten maakt, mag de referee voor elke fout uitschelden, zo hard men wil.... Wat zou er voortaan weinig op de referee worden gekankerd. Ook zij zijn mensen.

En omgekeerd.... Ook de referee moet dit standpunt innemen. Bovendien kan de referee een uitstekende referee worden door rekening te houden met het feit, dat niet alle spelers als mensen gelijk zijn. In lichamelijk en psychisch opzicht. Een lichtgebouwde speler wordt eerder tegen de grond gelopen, de overtreding ziet er veel sneller ernstig uit. De ene

melden zich namelijk nog vier kandidaten om dit te doen, waaronder Aruba. Geen van deze kandidaten had al eerder de organisatie gehad, terwijl Curacao dit wel eerder heeft georganiseerd: in 1974. Curacao gaf daarop zijn volle steun aan de Arubaanse kandidatuur; Aruba, dat al zes jaar van de partij is, kreeg bij de stemming de meeste stemmen en zal dus in 1981 de organisatie toegewezen krijgen.

Opmerkelijk bij dit toernooi was het domineren van de Portorikeinen. Bij het enkelspel meisjes en jongens wisten zij alleen bij de meisjes van 16 jaar en de jongens van 18 jaar geen tweede plaats te bereiken, in de andere leeftijdsgroepen legde men beslag op al de zes eerste plaatsen. Van de twaalf spelers waren er tien finalisten bij de enkelspelen, alle twaalf spelers bij de doubles.

Wat Detje van Eps betreft meldt het relaas van de Tennisbond: Detje kwam in de round robbery uit tegen Gigi Fernandes uit Puerto Rico. Gigi won in deze pro-set met 8-3 van Detje, waarbij Detje echter bijzonder goed speelde. De tweede wedstrijd speelde Detje tegen Mercedes Morris uit Panama. Detje zette alles op alles en won deze pro-set met 8-1 en klassificeerde zich hiermee als No. 2 van haar poule, wat haar het recht gaf om deel te nemen aan de eindronde van acht meisjes.

In deze final draw kwam Detje uit tegen Lourdes Santizo uit Guatemala. De eerste set ging gelijk op met een licht j overwicht voor Detje. De tie-brake moest de beslissing brengen in deze set. Detje won deze. De tweede set ging wederom gelijk op. Echter bij de stand 4-4 wist Lourdes Santizo snel twee games achter elkaar te winnen om zodoende de set op haar naam te brengen. In de derde set veranderde Detje haar spel en won snel met 6-0 van Lourdes en was tegelijkertijd in de semi-finale.

De volgende dag kwam zij uit tegen Ana Lily Aquire wederom uit Gutemala. Detje begon goed en liep uit naar 2-1. Hierna maakte ze echter onnodige fouten en verloor de eerste set

speler houdt nu eenmaal gemakkelijker zijn opmerkingen voor zich dan de ander.

Een flinke dosis humor en vooral tact kan de referee een geweldige steun zijn. Voorbeeld: In een jeugdwedstrijd meende het kleine mid-voortje eindelijk de grote kans te krijgen, waarover hij al zo vaak gedroomd had. Een heel vrij veld voor zich. Met grote snelheid stormt hij op het doel af. En dan ineens.....dat ellendige fluitje: Buitenspel. In zijn teleurstelling draait het ventje zich om en schreeuwt naar de referee: Boere-!... Waarop deze de jeugdige speler naar zich toeroept en zegt: Hoe weet jij dat ik uit de boerestand kom? Dat hoef je toch niet over het hele veld te schreeuwen. Laat dat onder ons blijven. Vooruit voetballen. En grinnikend gaat het ventje op zoek naar een nieuwe, een echte droomkans.

Uitdager doet aan lichaamsyoga

Nieuw element geïntroduceerd in tweekamp Karpov-Kortsjnoj

BAGUIO STAD - Anatoli Karpov en Viktor Kortsjnoj hebben donderdag aan hun non-verbale communicatie een bizar nieuw element toegevoegd. Toen op de 39ste zet van de negentiende partij een remise wegens herhaling van zetten onontkoombaar was en er op de één of andere wijze een einde aan diende te worden gemaakt, haalden beide schakers gelijktijdig de schouders op om vervolgens de scorekaarten te tekenen en huns weegs te gaan.

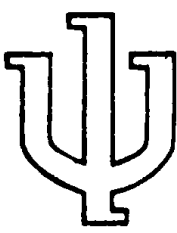
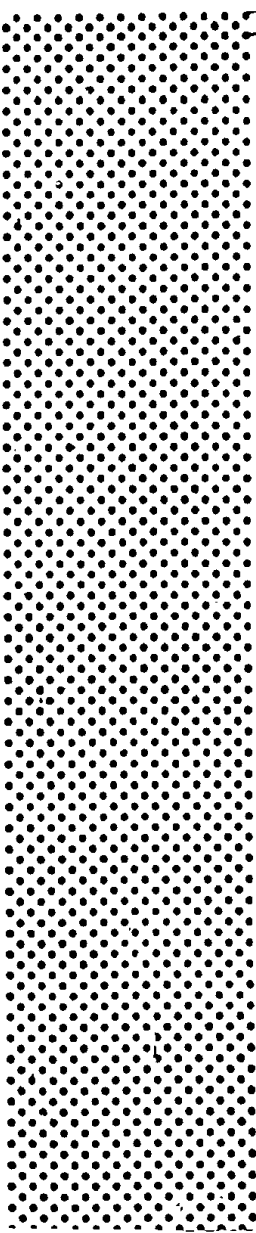
De veertiende - niet meetellende - remise was daarmee een feit. Karpov leidt met 4-1 en heeft nog slechts twee overwinningen nodig voor het behoud van zijn titel. De twintigste partij staat geprogrammeerd voor zaterdag. Karpov heeft dan wit

Terwijl de beide schakers elkaars krachten voor de tweede maal aftastten in een Catalaanse partij bracht Kortsjnoj's onafscheidelijke Oostduitse vriendin Petra Leeuwerik een nieuw wapen in de strijd om de veronderstelde stralingsinvloed van Karpovs persoonlijke paragnost Zoechar te neutraliseren. Zij troonde twee oosters geklede Amerikanen met zich mee de speelzaal in, die zich in lotus-houding naast het Russische gezelschap neerzetten. Zij waren onmiddellijk omringd door vijf Philippijnse veiligheidsagenten. Het bleek te gaan om de 31-jarige Stephen Michael en de één jaar oudere Victoria Sheppard, die op 25 mei tot zeventien jaar gevangenisstraf zijn veroordeeld wegens een aanslag op een Indiase diplomaat, maar in afwachting van de behandeling in hoger beroep op borgtocht zijn vrijgelaten.

De twee zijn vooraanstaande leden van de uit India afkomstige Ananda Marga secte. Ze logeren al enkele dagen in hetzelfde hotel als Kortsjnoj en hebben regelmatig contact met hem. Volgens kringen, die willen doorgaan voor weilingelicht, betaalt de uitdager hun kosten en houdt hij regelmatig meditatie-bijeenkomsten met hen. Dat zou verband houden met het advies dat Kortsjnoj in Manilla kreeg van een para-psycholoog, toen hij na twee hard aankomende nederlagen in verwarring Baguio-Stad ontvluchtte.

In elk geval was Kortsjnoj bij zijn terugkeer op het strijdtoneel vergezeld van een parapsycholoog en de beide Amerikanen. Volgens sommigen geven zij hem les in transcendentale meditatie, volgens anderen houden zij zich bezig met lichaamsyoga. Een bron meldde Kortsjnoj rond het middernachtelijk uur met dat laatste doende te hebben gezien. Het Amerikaanse tweetal zegt

met 6-3. In de tweede set lukte het weer niet, alle geplaatste ballen vielen uit en zij verloor de tweede set wederom met 6-3. Ana Lily Aquire kwam in de finale uit tegen Gigi Fernandes, die makkelijk in twee strait sets van haar won. De elf deelnemende (11) landen Aruba, Costa Rica, Curaçao, El Salvador, Guatemala, Islas Virgenes, Mexico, Panama, Puerto Rico, Trinidad en Tobago.

Een van onze opdrachtgevers op Curaçao is een bankinstelling met dochterondernemingen welke zich primair bezig houden met beheerszaken. Op stafniveau vacert de volgende functie:

adjunkt-directeur

Met direkte verantwoording aan de directie is hij belast met de leiding en coördinatie in de afdeling trustzaken, waarin vennootschappen worden beheerd die op de Nederlandse Antillen zijn gevestigd. Onder zijn verantwoordelijkheid voert deze afdeling de administratie t.b.v. klanten, worden de jaarstukken opgesteld en de belasting aangiften verzorgd. Verder onderhoudt hij de contacten met de klanten.

Gegadigden voor deze functie moeten een gedegen opleiding en ervaring in de administratieve sector of het bankwezen hebben en speciale belangstelling hebben voor fiscaal-juridische zaken. Salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn zeer aantrekkelijk. ref. no 993

Schriftelijke sollicitaties voorzien van volledige gegevens moeten worden gericht aan Drs. Harold Arends, Psychologisch Adviesbureau, Postbus 751, Curaçao of J.G. Emanstraat 78, Aruba. Strikt vertrouwelijke behandeling gegarandeerd. Gelieve ref. no. van de functie te vermelden. psychologisch adviesbureau j.g. emanstraat 78, aruba scharlooweg 75b, curacao

Waterputten

boren

Telefoon 43645

Florencio Campomanes laten weten de komst van de twee Amerikanen hooguit te beschouwen als een tijdelijke oplossing.

In tegenstelling tot al deze verwickelingen hielden beide schakers het hoofd koel. Evenals in de vijftiende partij remise in 25 zetten - kwam een Catalaanse verdediging op het bord. Ditmaal volgens iets meer gebaande wegen. Kortsjnoj zag er vanaf zijn paard ongewoon

vroeg in de strijd te brengen, zoals hij vier partijen eerder probeerde. Wel manoeuvreerde hij op de negende zet zijn paard naar e5, iets wat in de theorie nog niet bekend is, maar stellig wel in de opzet van de Catalaanse partij past. De uitdager peurde er echter geen voordeel uit. Integendeel. Karpov bracht zijn zwarte stukken tot volle ontwikkeling en nam het initiatief zonder dat dit overigens tot beslissend voordeel leidde.

Timman raakt achterop

Portisch en Miles aan kop in schaaktoernooi

TILBURG - Gebruikmakend van de onheilen, die Browne over zich pleegt af te roepen, heeft Portisch de leiding genomen bij het internationale schaaktoernooi in Tilburg. De Hongaarse grootmeester was de enige van de 3 koplopers, die in eerste zitting won. Timman, die bij het ingaan van de ronde de eerste plaats deelde, raakte enigszins achterop door een remise met Dzindzichashvili. Tony Miles, de derde van het gezelschap, hield zijn kansen overeind. Zijn partij tegen Sosonko werd afgebroken in een stelling, waarin hij een pion meer heeft, bij de voortzetting won hij de partij.

Portisch leek in het begin van zijn partij tegen Browne de overwinning cadeau te krijgen. Al op de zestiende zet beging de Amerikaan een grove fout. Nadat hij zich in een Nimzo-Indische opening had verdedigd op de manier, die ook door Karpov wordt geprefereerd: afwikkeling in het centrum gevolgd door fianchettering van de dameloper - bracht hij een paard op een ongedekt veld aan de rand. Portisch maakte daar dankbaar gebruik van. Hij forceerde een doorbraak in het centrum, die hem bij een superieure stelling een pion opleverde. In geheel verloren stelling had Browne nog maar enkele minuten voor vijftien zetten. Bijna was die gierende tijdnoed nog zijn redding geworden. Portisch begon nonchalant te spelen in de mening dat Browne toch wel door de vlag zou gaan. Een paar zetten voor de tijdcontrole kon Browne opeens een gemakkelijke remise bereiken. Hij zag het ook wel, maar had in de haast al een verkeerd stuk aangeraakt. Later miste hij nog een goede kans. Tenslotte overschreed hij de tijd in een stelling, die weer totaal verloren was.

Dzindzichashvili verdedigde zich tegen Timman in een Caro-Kannverdediging op dezelfde manier als Portisch de vorige dag tegen Spasski. Evenmin als Spasski kon Timman iets bereiken.

Hij probeerde het nog wat langer, maar moest toch na ongeveer twintig zetten in remise berusten.

Hort - Huebner en Spasski - Ribli waren Sicilianen, die zich aanvankelijk heel interessant lieten aanzien. In beide gevallen werd een winstinitiatief op de koningsvleugel ongeveer in

evenwicht gehouden door... zwarte acties aan de andere kant van het bord. Toen de strijd echt zou beginnen werden deze partijen opeens remise gegeven.

Larsen - Ljubojevic was een langzame loopgravenoorlog met een nogal wisselvallig verloop. Larsen had in de Konings-indisch-achtige stelling een overwicht aan ruimte en actie-mogelijkheden op beide vleugels. Liever dan af te wachten, offerde Ljubojevic een pion. Dat was misschien niet helemaal correct. Maar het gaf hem - mede door achteleotheid van Larsen - op een gegeven moment goede kansen. Ljubojevic kreeg de gelegenheid tot het uitvoeren van een strategisch zeer belangrijke ruil: paard tegen loper. Hij verzuimde dat echter, wat hij achteraf nog onbegrijpelijker vond dan de toeschouwers. Larsen kon toen zijn stukken hergroeperen en heeft in de afgebroken stelling uitstekende kansen om zijn materieel overwicht tot winst te voeren.

Miles speelde tegen Sosonko een soort Tarrasch-verdediging van het damegambiet rustig en pretentieloos. Het zag er dan ook naar uit dat Sosonko gemakkelijk remise zou kunnen bereiken. Zijn hangende pionnen in het centrum waren misschien wat zwak, maar dat werd gecompenseerd door actief stukken spel. Sosonko verdedigde zich echter niet nauwkeurig. Miles won een pion en wikkelde af naar een eindspel, waarin Sosonko nog steeds een actieve stukkenpositie had.

De partij Larsen-Ljubojevic werd 's-avonds opnieuw afgebroken. Larsen heeft in de tweede zitting vorderingen gemaakt, maar nog steeds heeft Ljubojevic bepaalde tactische tegenkansen. De algemene verwachting is toch wel dat Larsen zal winnen en daardoor met Timman de derde plaats zal gaan delen.

Miles won zijn eindspel tegen Sosonko. In de laatste fase voor het afbreken had hij niet zo goed gehandeld en Sosonko had in de afgebroken stelling goede remisekansen gekregen. Het bleef echter steeds heel moeilijk en een fout bleek voldoende om hem in een verloren stand te doen belanden. Hierdoor kwam miles met Portisch samen op de eerste plaats.

MR PROMES: MARGINAAL TOETSEN DOOR RECHTER

Advocaat Knoppel in zaak UPA-leider:

V.I.-voorwaarde tegen staatkundige vrijheid

WILLEMSTAD - De voorwaarde die de vakbondsleider W.H. is opgelegd, namelijk dat hij tijdens zijn voorwaardelijke vrijheidstelling (V.I.) op Curacao moet blijven, beschouwt zijn advocaat mr Ivo Knoppel als een rechtstreekse beperking van de staatkundige vrijheden en in strijd met het Verdrag van Rome. Advocaat-generaal mr F. Promes die namens de minister van Justie optradt in het kort geding dat de heer H. heeft aangespannen om weer op vrije voeten te komen, voerde aan dat de voorwaarden aan de VI zijn opgelegd vanwege de persoon H. en een moeilijke resocialisatie op Sint Maarten waar een goede reclassering ontbreekt. Rechter mr. J. Saleh heeft de uitspraak bepaald op vanmiddag vier uur.

De vorige week werd de UPA-leider op het vliegveld van Curacao aangehouden door de politie-autoriteiten, omdat hij de voorwaarden verbonden aan zijn V.I., had geschonden. De heer H. was van Sint Maarten naar Curacao gekomen en had de dag daarvoor nog gesproken met een collega van de minister van justitie, namelijk Hubert Spencer van Sociale zaken, over aangelegenheden voor Sint Maarten.

RESOCIALISATIE

Zijn advocaat mr Knoppel bracht in de zaak gisteren naar voren dat op 28 juli de heer H zijn V.I., werd aangehouden in de vorm van een ministeriele beschikking, maar daar zaten zekere voorwaarden aan verbonden. Hij weigerde daarop deze V.I. te tekenen. Op 1 augustus spande hij een kort geding aan omdat zijn V.I., niet conditie-loos werd gegeven, maar een dag later werd hij vrijgelaten zonder ook maar de beschikking met de voorwaarden te hebben getekend. Naar zijn inzicht waren die voorwaarden daarmee komen te vervallen, zodat hij al vrij snel vertrok naar Sint Maarten.

Het leek de reclassering goed om de resocialisatie op Curacao te doen plaats vinden en niet op Sint Maarten waar geen

reclassering is. Mr Knoppel bracht naar voren dat de twee andere verdachten van de strafzaak die twee jaar geleden met de heer H werden veroordeeld, wel hun V.I., hebben ontvangen zonder het verbod naar Sint Maarten te vertrekken. „Dat zijn spelletjes die met rechtsbedeling niets meer te maken hebben”, zei de advocaat.

DISSIDENTEN

Hij voerde aan dat de voorwaarden een rechtstreekse beperking inhouden van de staatkundige vrijheden van de mens zoals ook ligt verankerd in het Verdrag van Rome. Zijn client zou in feite zijn gebannen van zijn geboorte-eiland Sint Maarten waar hij zijn werk als vakbondsleider uitoefent. Hij vergeleek de gang van zaken met verbanning aan dissidenten in Rusland.

Verder zou het hem zijn verboden te vergaderen met zijn bond UPA. Tot slot zou hij erdoor gehinderd worden in zijn recht om politieke campagne te voeren voor de verkiezingen van de eilandsraad die volgend jaar gehouden worden. De advocaat ging zover met te suggereren dat het de minister van Justitie Leo Chance goed uitkomt, omdat deze van plan zou zijn gezaghebber van de Bovenwinden te worden binnen niet al te lange tijd.

Mr Promes memoreerde uitvoerig hoe het verloop is geweest tot de aanhouding en veroordeling van de heer H in de kwestie van brandstichting van onder andere de gezaghebberswoning op Sint Maarten in 1974. Daarbij zou zijn gebleken dat de heer H zeer geniepig te werk is gegaan. Dit is later ook een van de basispunten geweest waarop begin dit jaar negatief gereageerd werd door het centraal college voor de reclassering en de directeur van de gevangenis om het voorstel voor V.I. voor de gevangene vakbondsleider. Bij een tweede advies enkele maanden geleden werd de prognose gegeven van problemen met de resocialisatie. De V.I. zou daarom alleen gegeven kunnen worden op zeer stringente voorwaarden. Met

een weglaten van die voorwaarden zou de V.I. illusoir zijn, werd erbij gezegd.

FOUTJE

Naar mr Promes zei betekent een niet tekenen van de V.I.-voorwaarden en toch vrij komen niet dat de voorwaarden ook vervallen zijn. „Het is geen kwestie van take it or leave it”, legde hij uit, want de condities moeten toch worden nageleefd. Hij vertelde dat er wel een administratief foutje is gemaakt namelijk door de heer H tussen 28 juli en 2 augustus vast te houden, terwijl toen de beschikking al was uitgevaardigd. Na zijn vrijlating heeft de heer H evenwel elke oproep van de reclassering om te verschijnen in de wind geslagen. De vorige week tijdens een bezoek aan Curacao werd hij daarom opnieuw opgesloten.

„V.I., is geen recht. V.I. is een vorm van resocialisatie waar hij niet aan wil meewerken”, zei de advocaat-generaal. Het enige recht van de heer H zou zijn, zijn straf uit te zitten. Hij zei dat het Verdrag van Rome ook rekening heeft gehouden met omstandigheden waarin zekere beperkingen van de vrijheden mogelijk zijn. Hij benadrukte dat de situatie van H niet vergeleken kan worden met Rusland en dat het Verdrag van Rome is samengesteld door vertegenwoordigers van

democratisch geregeerde landen.

MARGINAAL

Advocaat mr Knoppel zei dat ter sprake was de V.I.- kwestie en niet de strafzaak van enkele jaren geleden. Ook vroeg hij zich af of als H vanwege zijn vermeende aanzet tot brandstichting niet van Curacao weg mag, waarom dan wel iemand als M A die voor hetzelfde soort delict is veroordeeld, niet voor resocialisatie werd verbannen naar bijvoorbeeld Bonaire, Aruba of de Bovenwinden. Hij zei dat de algemene indruk bestaat dat de resocialisatie het best kan geschieden in de eigen omgeving, dat wil zeggen daar waar de betrokkene woont en werkt.

Hij haalde een arrest van kort geleden van het Hof in Arnhem aan waarmee zou worden aangegeven dat V.I. een recht is geworden. Advocaat-generaal Promes zei dat in Nederland meer die richting al is opgegaan, maar op de Antillen zouden de rechters V.I. slechts marginaal kunnen toetsen, dat wil zeggen al zou hij het niet eens zijn met de V.I. of de voorwaarden dan kan de rechter nog maar alleen nagaan of de minister zich binnen de mogelijkheden van de richtlijnen heeft gehouden.

Rechter mr Jaime Saleh doet vanmiddag uitspraak in deze zaak.

Walvis blokkeert

Frans

marinehaven

CHERBOURG — De Franse marinehaven Cherbourg wordt sinds dinsdag geblokkeerd door een verdwaalde walvis, die niet weg te jagen is. Volgens de Franse marine kan geen schip er meer in of uit. Het scheepvaartverkeer is stilgelegd omdat niemand het vier meter lange dier kwaad wil doen. De walvispsycholoog die men in de arm genomen had nadat alle andere middelen hadden gefaald, adviseerde dat men het dier zo aan het schrikken zou maken dat het zijn gevoel voor richting terug zou krijgen. Maar de losse flodders die de marine sinds woensdagmiddag afschiet, hebben de walvis nog steeds niet bewogen een heenkomen te zoeken.

Grote watersnood in Indiase staat

NIEUW DELHI — Bijna tien miljoen mensen zijn getroffen door de overstromingen in de Oostindische staat Bihar waar de Ganges aanzienlijk gezwollen is. Dit heeft de Indiase radio gisteren meegedeeld. Volgens schattingen in de Indiase hoofdstad zijn in Nieuw Delhi waar verscheidene woonwijken overstromd zijn, ongeveer een half miljoen mensen getroffen. Bij die overstromingen zijn volgens een niet-officiële in de pers verschenen schatting meer dan 500 mensen omgekomen.

De situatie verbetert echter langzaam. De rivier de Yamona wast minder sterk. Het water staat in sommige delen van de stad echter nog drie meter hoog. Ruim 200.000 mensen zijn geëvacueerd. De vier bruggen die Nieuw Delhi met de buur-deelstaten verbinden, zijn sedert maandag voor het verkeer gesloten.

IPSO en docenten tevreden over besluit

Minister hakt één knoop door in conflict van AP

WILLEMSTAD — Minister mej Faustina Frank van Onderwijs neemt zelf de beslissing over de kwestie van de extra-begeleidingsuren ter hand en stelt de regeling van vóór augustus vorig jaar opnieuw in werking. Zij gaf gisteravond in een brief aan de VLC, docenten van de Akademia Pedagogiko en het schoolbestuur IPSO te kennen dat daarmee een der bezwaren om te komen tot een overeenkomst uit de weg is geruimd dat daarmee een der bezwaren om te komen tot een overeenkomst uit de weg is geruimd. Beide partijen, dat wil zeggen zowel docenten als IPSO, verklaarden aan de Amigoe tevreden te zijn over de formulering van het besluit van de minister. Vanmorgen vergaderden zij verder over het voorstel voor benoeming van een AP-directeur met verregaande bevoegdheden voor de komende periode.

In de brief van gistermiddag staat het voorstel dat de Amigoe enige dagen geleden aan de minister lag. In feite neemt de bewindsvrouw daarmee de verantwoordelijkheid voor de extra-begeleidingsuren zelf ter hand. Volgens de brief zou de commissie er nog maar weinig voor voelen over dit punt en andere zaken een advies uit te brengen aangezien IPSO deze toch als niet-bindend beschouwt. „Slechts wanneer het advies van de commissie door beide betrokken partijen als bindend wordt beschouwd kan de arbeid van de commissie zinvol zijn, zo meent de commissie”. Op grond hiervan werd gevraagd om ontheffing advies te geven over AP-conflicten in het algemeen en de extra-begeleidingsuren in het bijzonder.

RECHTSPOSITIONEEL

De andere aangelegenheden die AP betreffende zullen wel nog de taak blijven van de regeringscommissie. De minister heeft dit verzoek ingewilligd. In plaats daarvan heeft ze besloten zelf beide partijen te horen en op korte termijn een definitieve regeling op dit punt te treffen. „Een ander geschiedt op basis van de bevoegdheid van de minister van Onderwijs om voorschriften vast te stellen ten aanzien van de inrichting van het van overheidswege bekostigde onderwijs”, stelt minister Frank in naar brief aan AP-docenten, VLC en IPSO.

Tot aan het moment dat er een definitieve regeling voor de extra-begeleidingsuren van kracht wordt is het systeem van vóór augustus 1977 van toepassing, geheel conform het verzoek van de AP-docenten. De minister is het met hen eens dat in conflict-situaties voor een goede gang van zaken teruggetrokken moet worden voorlopig op dat systeem dat niet tot stof van het conflict is geweest. Dat houdt in dat docenten en directie van AP een voorstel doen ten aanzien van de uren, IPSO stelt ook een aantal uren vast en het is vervolgens aan de inspecteur van onderwijs dat aantal te bepalen dat onderwijskundig, rechtspositioneel en financieel te verantwoorden is.

De minister zet er nadrukkelijk bij dat de brief van het IPSO-bestuur van 10 augustus aangaande een nieuwe regeling daarmee als vervallen kan worden geacht. Aangezien dit één van de voorwaarden is geweest om uit de impasse te geraken doet zij een beroep op IPSO en docenten zich aan de regeling te houden.

De minister laat vandaag in een perscommuniqué weten van mening te zijn met haar besluit de andere belemmeringen voor een start van het onderwijs op de AP te kunnen opheffen. „Partijen worden gemaand hun verantwoordelijkheden te beseffen en het normale verloop van het onderwijs aan de AP te herstellen”, stelt hij.

INTERPRETATIES

De heer Errol Cova, voorzitter van de VLC, liet

weten dat de bond en de docenten het besluit beschouwen als een bevestiging van hetgeen door hen steeds is gezegd in het conflict. Om die reden bestaat daar tevredenheid over de brief van de minister.

De VLC vergaderde gisteravond direct met de docenten.

IPSO-voorzitter Ronnie Casseres was evenzeer tevreden. Hij zei dat met het besluit van minister Frank de kwestie over wel of niet bindend zijn van adviezen van de commissie uit de weg is geruimd. Daaruit blijkt wel dat is ingezien dat het landsbesluit van maart dit jaar meerdere interpretaties mogelijk maakte.

De commissie heeft de functie van beroepsinstantie teruggegeven en geeft geen adviezen meer in AP-conflicten. Daarmee worden volgens de heer Casseres de andere wegen opengezet bij eventuele conflicten tussen schoolbestuur en docenten. Dat zijn als het om onderwijskundige zaken gaat het departement en de minister van Onderwijs, de commissie van beroep en tenslotte ook de rechter. Waar de regeringscommissie onder voorzitterschap van mr Carlos Dip aan blijft werken zijn de wettelijke regelingen die getroffen moeten worden voor de AP, aangezien die momenteel nog geheel ontbreken. Daarover toonde de heer Casseres zich ook uitermate verheugd, omdat in de commissie diverse juristen zitten.

WANBELED

Ook wees hij in het gesprek met de Amigoe op het feit dat de minister een voorlopige regeling van kracht heeft doen worden, die weliswaar conform het voorstel van de docenten is, maar voordat een definitieve regeling getroffen wordt door de minister zal ook IPSO nog worden gehoord door haar. De minister heeft voorts zwart op wit gesteld dat zij voor de financiële consequenties instaat die voortvloeien uit de voorlopige regeling. Niemand kan IPSO nu betichten van wanbeleid op dat punt” zei de heer Casseres.

Hersenen van Kennedy na autopsie verdwenen

Nieuw onderzoek richt zich op hoofdmond

WASHINGTON — De hersenen van John F. Kennedy, die tijdens een lijkschouwing na de moord in 1968 verwijderd werden, worden sindsdien vermist en de vermoorde president werd zonder de hersenen begraven op de nationale begraafplaats van Arlington. Dit heeft het hoofd van de commissie van het Huis van afgevaardigden die de moord behandelt, Robert Blakey, donderdag meegedeeld.

Aan de orde komt nu het voorstel van IPSO voor benoeming van een interim-directeur. Deze benoeming zou voor enkele maanden moeten gelden waarna een algemeen directeur aangesteld kan worden. Volgens dit voorstel, waarvan de Amigoe deze week al melding maakte, krijgt de persoon die de komende tijd het directeurschap op zich neemt verregaande bevoegdheden en bezit een vrij grote autonomie om op te treden. Daar zou een clausule bij zijn volgens welke IPSO niet direct de hand krijgt in het beleid van de directeur om zodoende confrontaties voorlopig te vermijden en een soepele gang van zaken te trachten te bewerkstelligen. Dit voorstel lag vanmorgen ter tafel op een vergadering van docenten en IPSO die om elf uur zou beginnen. Eventuele beslissingen uit deze vergadering waren vanmorgen nog niet bekend.

PSD - BESTUUR

De AP-studenten lieten vanmorgen weten gezien de goede kans op een akkoord tussen IPSO en de docenten en daarmee de mogelijkheid dat de lessen in elk geval maandag kunnen worden gestart, het kort geding te hebben opgeschort tot dinsdag. Alleen als maandag het onderwijs nog stil ligt wordt het kort geding doorgezet.

De politieke partij PSD laat de bond, weten dat de richtlijnen van de minister inzake de extra-begeleidingsuren onderdeel moeten uitmaken van een totale evaluatie van het functioneren van de AP. De suggestie wordt gedaan op korte termijn een commissie van enkele deskundigen in het leven te roepen, die als taak krijgt een evaluatie te maken van de huidige organisatie en functioneren van AP en het doen van alternatieve voorstellen voor interne en externe organisatie bestuursvorm en werkwijze van de academie. De brief is ondertekend namens het PSD-bestuur door drs Monte Horsford.

Bij zijn verklaring aan het begin van de zitting van de commissie week hij van zijn tekst af om in te gaan op de verwijding van de hersens uit de metalen houder. De hersens waren tijdens de autopsie verwijderd voor later onderzoek. De commissie had zich gewand tot de nationale archieven, het Bethesda-marinehospitaal, andere autoriteiten en de familie Kennedy, maar zij had geen definitief antwoord gehad op de vraag wat er gebeurd was met de houder en de inhoud daarvan.

Hij verklaarde dat een woordvoerder van de Kennedy's zei te geloven dat het materiaal vernietigd was. Robert Kennedy had, toen hij minister van Justitie was, de vrees geuit dat de hersens van de president voor het publiek tentoongesteld zouden worden. Bevestigd werd echter dat deze niet met het stoffelijk overschot van Kennedy waren begraven.

Het nieuwe onderzoek naar de moord op Kennedy richtte zich donderdag op de fatale hoofdwond van de president teneinde er definitief achter te komen of Lee Harvey Oswald de enige schutter was. De commissie probeert vast te stellen of Kennedy van voren beschoten was. Als een kogel zijn hoofd aan de voorkant binnendrong, zou men kunnen veronderstellen dat er een tweede dader was, een theorie die verworpen werd door de vroegere commissie van onderzoek onder de toenmalige opperrechter Earl Warren.

De aanpak van de behandeling van president Kennedy en de autopsie — door de artsen, de commissie-Warren en de familie van de president — heeft almeer vragen doen rijzen over de moord dan enige andere factor, aldus Blakey.

Een voorbeeld daarvan was dat de artsen van het Parkland Memorial Hospital in Dallas, Texas, waarheen de president na de aanslag was gebracht, opzienbarend verschilden in hun beschrijving van de hoofdwond, zei hij.

Daarom wordt bij het nieuwe onderzoek aan groepen onafhankelijke medische deskundigen gevraagd de met elkaar in strijd zijnde getuigenissen te bespreken die aan de commissie waren gegeven over de plaatsen waar de kogels het hoofd in en uit gingen.

Avond fijn musiceren in 'Welgelegen'...

DEGENEN, DIE ZICH de moeite getroost hadden om gisteravond naar 'Welgelegen' te komen, hebben hier kunnen genieten van een avond fijn musiceren. Het pianotrio, bestaande uit Harold Martina, piano, Eric Gorsira, viool, en Luise Gorsira, cello, bracht met veel zwier trio's van Beethoven, Mendelssohn en Shostakovich ten gehore.

Enigszins buiten het kader van de avond viel het werk van Samuel Barber, Dover Beach op. 3 voor tenor en strijkkwartet. De solopartij werd hierin gezongen door Frank Davelaar, de alt- en tweede violpartij werden gespeeld door Cees van der Heijen resp. Felix Linder. Het ensemble bracht het werk met duidelijk begrip voor de erin verscholen emotie en de kaleidoscopisch veranderende - overigens wel steeds melancholische - kleurschakeringen tot klinken. Doch laten wij ons bepalen tot het trio dat deze avond muzikaal gezicht gaf. De keuze van de gespeelde composities verdient zeker een woord van waardering: een streng klassiek, een op en top romantisch en een eigentijds trio, alle met begrip voor de eigen stilistische eigenschappen gespeeld.

Het meest genoten wij - de keuze is wellicht erg persoonlijk - van de weergave van Shostakovich' trio in e op. 67, een weelderig stuk, geschreven in die typische half-ernstige, half-oudbollige maar altijd geniaal-inventieve stijl - soms balancerend op de grens van het triviale - die ook het grotere werk van de Russische meester kenmerkt. Er werd onverveerd en met uitbundige vaart gemusiceerd en aan de exuberante klankrijkdom en de bizarre uitpattingen geheel recht gedaan.

De avond was geopend met één van Beethovens mooiste trio's, dat in G. op. 121a, en werd besloten met Mendelssohn' trio in d op. 49, een nimmer aflatende stroom muziek, wellicht één van de schoonste werken die voor de combinatie piano, viool en cello zijn geschreven.

Laastgenoemd werk werd verklankt met onverminderd elan, emotioneel geladen, doch over de gehele linie fraai beheerst en in de dynamische verzorging goed onder controle. Met de weelderige contouren van dit stuk in gedachten en met gevoelens van erkentelijkheid voor deze avond plezierig musiceren keerde men huiswaarts.

J.E. SPRUIT.

Strenger milieubeleid in West-Duitsland

BONN — De Duitse bondsregering gaat een straffer milieubeleid volgen. Zij besloot de normen voor het zuiver houden van de lucht te verhogen en de straffen op overtreding van deze regels te verzwaren.

Voorts ging het kabinet akkoord met beginselen voor en wet inzake het vervoer van gevaarlijke stoffen. De bijzonderheden hiervoor moeten nog worden uitgewerkt. Over de vraag hoe de voorschriften moeten worden voor het vervoer van chemicaliën en giftige stoffen, bestaan verschillen van opvatting tussen beleidsfunctionarissen op economisch gebied en collega's van hen voor de volksgezondheid.

Minister van Binnenlandse Zaken Gerhart Baum (FDP) verklaarde na afloop van het kabinetsberaad, dat de nieuwe maatregelen een normale voortzetting betekenen van het milieubeleid en geen bijzondere reactie vormen op de huidige discussie in de Bondsrepubliek. De samenwerkende organisaties voor milieudefensie noemde de maatregelen halfslachtig.

Fataal gas uit Stuttgartse riool

STUTTGART — Drie rioolarbeiders zijn donderdag in Stuttgart vergiftigd door puur wavelwaterstof, dat door nog nopengehelderde oorzaak in de riolen terecht was gekomen. Zij zijn gestorven en zeven anderen zijn met ernstige vergiftigingsverschijnselen opgenomen. Voor het leven van enkelen wordt gevreesd.

Sovjet-dissident betuigt spijt

MOSKOU — De dissident Viktor Rtskhlidze uit Georgië in Tiflis wegens tegen de Sovjet-Unie gerichte agitatie en propaganda veroordeeld tot twee jaar binnenlandse verbanning. Dit heeft het officiële dagblad van Georgië, 'Sarys Vostoka' donderdag gemeld.

Rtskhlidze, een kunsthistoricus en toenmalig lid van de 'Belsink'-groep in Georgië, had zich schuldig verklaard en geëd dat hij spijt had. Volgens het blad was hij veroordeeld tot tweeënhalf jaar gevangenisstraf plus twee jaar ballingschap maar hield de rechtbank rekening met het feit dat hij al sedert zijn arrestatie in januari gevangen zat. De rest van de termijn werd kwijtgescholden. Ook werd rekening gehouden met het feit dat hij spijt had betuigd en misdadige activiteiten, van zichzelf en van zijn kameraden, had veroorzaakt.

Rtskhlidze was een medewerker van de dissident Zviad Gamsakhordia, wiens eigen bekentenis op de televisie in mei leidde tot een aanklacht tegen twee Amerikaanse journalisten. Deze hadden vrienden van dissidenten geciteerd volgens wie de bekentenis mogelijk verzonnen was.

Nikodim stierf in armen paus

VATICANAANSTAD — Paus Johannes Paulus heeft donderdag in een audientie voor de feestelijkheid van Rome onteld dat metropoliet Nikodim van de Russisch-orthodoxe kerk zijn armen is gestorven "na vijf dingen te hebben toevertrouwd die geheim zullen blijven".

De metropoliet van Leningrad in Nowgorod overleed dinsdag aan een hartverlamming tijdens een audientie bij de paus in zijn particuliere werkvertrek. "Hij is in mijn armen gestorven", vertelde de paus. "Ik kond op het punt hem te antwoorden. Ik heb nooit eerder in mijn leven zulke mooie woorden van de kerk gehoord als die van hem. Ik kan ze niet herhalen. Hij blijft geheim. Ik geloof dat hij erg geleden heeft voor de kerk, bij zijn werk voor de eenheid van de christenen".

Leuke zending DAGJURKEN en ROKKEN ontvangen

La Indiana Hendrikplein 11

maxell CASSETTE TAPES ongeëvenaard!

Ik ben er.
Mijn naam is
Henry Angel Rudolph
geboren 7-9-'78
Mijn moeder en vader zijn:
Gerda en Whitney

Te koop gevraagd:
1 ZEILBOOT
van ong. 22 voet.
Aanbiedingen op tel. 84560 gedurende kantoor-uren of schriftelijk aan Colas
P.O. Box 2089.

WEST-END VRIJDAG EN ZATERDAG OM 7.00 & 9.00 P.M.
Een buitengewone Chinese film
"THE HOT, THE COOL AND THE VICIOUS"
WANG DAN — TAN TAO — LIANG
Karate en judo op z'n best, mist het niet.
f. 3,00 — f. 2, Engels BOVEN 18 JAAR

VRIJDAGEN EN ZATERDAG OM 12.00 P.M. — MIDNIGHT SHOW
De bezetting is aan de gang in:
"THE LEGENDARY CURSE OF LEMORA"
LESLEY GILB — CHERYL SMITH
Het licht in het venster, het slot op de deur en de geluiden in de nacht.
Wat is dat?
f. 3,00 — f. 2,00 Engels BOVEN 18 JAAR

OPROEPING

tot het houden van een openbare vergadering van de Eilandsraad van het eilandgebied Curaçao op maandag 11 september 1978 des namiddags om 14.00 uur in de vergaderzaal van de Staten van de Nederlandse Antillen.

AGENDA:

1. Goedkeuring notulen.
2. Ingekomen stukken.
3. "Alternatieve systemen ter bestrijding van de jeugd werkloosheid in plaats van de door de Centrale Regering te introduceren Antilliaanse Ontwikkelings Brigade".

Willemstad, 6 september 1978
De Voorzitter,
Mr. O. MARTINA.

N.B. Deze vergadering wordt gehouden ter voldoening aan het verzoek van de raadsleden D. F. Martina, N. G. Monte en W. Godett v.w.b. agendapunt 3.

Simone
Keukenstraat 20
Telefoon 11053
tin awor
AUTO AIRFRESHNER

DAILY OR SLEEP-IN MAID REQUIRED.
Must have experience in housework and cooking. References required.
Good salary.
Phone 37358 after 7:00 p.m.

Ontvangen van "AILEEN"
TRUIEN - BLOUSES - VESTEN - ROKKEN en SLACKS
Leuk om te combineren voor uw wintervacantie.

Boutique *Lilou*
Caracasbaaiweg

FATUM
De Nederlanden van 1845
Nationale-Nederlanden

zoekt t.b.v. één van haar stafmedewerkers met spoed te huur een
WOONHUIS
met 3 à 4 slaapkamers en liefst ongemeubileerd.
Tel. 11166 toestel 61 na kantoor 53926

De winnende nummers van de **TOMBOLA CAMPAGNE** zijn:

0491	1399
2529	1851
0777	2738
1336	0910
1462	3978
0342	3628

* **TOMBOLA**
Uw fantasie paleis
Breedstraat 13 (O)

ALLE SOORTEN WANDTEGELS
mosaicos antillanos n.v.
Elaboración de Korschow master kresch; kumpra loka e te produsi
BUENA VISTA — TEL. 84296 - 84987

PARTISIPASHON

Manera ya ta konosi kaba e Serbisio di Asuntonan Soshal pa basta dia a muda di Penstraat pa Schouwburgweg na Nieuwe Haven. Hefe di e serbisio aki ta partisipa ku entrante djaluna dia 11 di september 1978 oranan di risibi bishita na e departamento aki lo ta:

Parti di mainta di 8 'or pa 11 'or y 30 di djaluna te ku djabierne.

Parti di merdia ta atende solamente kasonan di urgensha.

Tambe e ta partisipa ku tur personanan ku ta bini e serbisio aki pa ayudo mester tin nan sedula, trouwboek of boeki di famia huntu ku nan, pa asina evita ku nan mester bai kas bek pa buska e rekisitonan aki.

Hendenan ku no tin trabou pero ku por traha y mester di ayudo, mester akudi nan mes na e Serbisio di Arbeidszorg den Penstraat pa inskribi nan mes komo hende ku ta buska trabou, promé ku nan bin na e Serbisio di Asuntonan Soshal.

E hefe menshoná,
Drs. M. HORSFORD.

SINDS WOENSDAG 6 SEPTEMBER
THE FLEA
Trompetbloemweg 1, Mahai - Tel. 37231
(achter Joh. v. Walbeekschool)

OPEN dagelijks van 10 - 12 en 5 - 6 uur.
Portretlijstjes, theemutsen, soufflébakken, kandelaars, servetten, eierdoppen, vazen, asbakken, theedoeken, coördinated kitchenware, sleutelringen, serveerbladen, schorten, ovenwanten, koektrommels, couponnetjes, tafelzeiltjes, patch-work sets, kaasborden, placemats, lavendelzakjes, bloemenposters, chopping boards, lucifers, presse-papiers, zeepjes etc. in

LIBERTY - METZ - LAURA ASHLEY stijl.

NEDERLANDSE ANTILLEN METEOROLOGISCHE DIENST

Bij de Meteorologische Dienst van de Nederlandse Antillen kunnen enkele krachten worden aangesteld, teneinde na een korte stage periode te worden uitgezonden voor een opleiding tot

ADJUNKT-METEOROLOOG

bij het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut te De Bilt, Nederland.
De opleiding duurt circa 15 maanden.
Vooropleiding: bij voorkeur VWO-diploma, doch minimaal HAVO-diploma of gelijkwaardige opleiding. Vakkenpakket Wis- en Natuurkunde. Een psychologisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectie-procedure.

Tevens kunnen enkele krachten worden aangesteld voor de dienstopleiding te Curaçao tot

OBSERVATOR 2de KLASSE

De opleiding duurt circa 6 maanden.
Vooropleiding: MAVO-4 diploma of gelijkwaardige opleiding: Vakkenpakket Wis- en Natuurkunde.

Sollicitaties voor beide opleidingen, met afschriften van behaalde diploma's en bijbehorende cijferlijsten dienen uiterlijk binnen 10 dagen te worden gericht aan:

Hoofd Meteorologische Dienst
Seru Mahuma z/n
Curaçao.

Hoofd Meteorologische Dienst
(C. F. Reudink)

TE KOOP

Diesel Compressor BROOMWADE
Boot met trailer incl. 4½ p.k. motor
Auto Renault 12 1973
6 Stuks tuinstoelen

FLAIRAWEG 15

HATHA YOGA

Voor een gezond lichaam, een perfecte ademhaling en een algehele ontspanning, worden er klassen gegeven op:
Maandag en Woensdag 9.00 — 10.00 uur a.m.
6.45 — 7.45 uur p.m.

en voor kinderen op Vrijdag 4.30 — 5.30
6.00 — 7.00

Voor inschrijving 5.00 — 6.00 gedurende dit week-sinde aan de Schout bij Nacht van Staverenweg 6-A

Voor Uw kinderen:
Transistor radio's
vanaf fl. 10,50
radiogrammofoons
vanaf fl. 75,—
bij:
La Bonanza (O)
telefoon 23239

Te koop
JEEP
WAGONEER
as is where is
Te bevragen: tel. 11487

SIMCA

HORIZON

Gistermiddag om 3 uur vond in de showroom van de firma **LEO SCHNOG'S ENTERPRISE** de trekking plaats van de reis naar Frankrijk voor 2 personen die gewonnen kon worden in de campagne gedurende mei t/m aug. '78 bij aankoop van een nieuwe **SIMCA** of **AUDI** mede georganiseerd door Maduro's Reisburo. De gelukkige winnaar is de heer **H.A. SCHERPENHUIZEN** Rooseveltweg 282

Dat neemt niet weg dat degenen die de prijs niet hebben gewonnen gelukkig zijn met hun **AUDI** of **SIMCA**.

LEO SCHNOG'S ENTERPRISE
Winston Churchillweg 161
Telefoon 83669

Passaat aantrekkelijk voor windturbine-installaties

Samenwerking Nederland-Ant. bij onderzoek windenergie

(Door ir. S. Pietersz)

Het onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden van windenergie vertoont de laatste paar jaar een indrukwekkende groei. Koploper is ongetwijfeld de Verenigde Staten: van \$ 200.000 in 1973 is het onderzoeksbudget opgelopen tot \$ 40 miljoen in 1979. Maar ook andere landen hebben onderzoekprogramma's lopen: Denemarken, Zweden, Engeland en ook Nederland besteden ettelijke miljoenen per jaar aan onderzoek. Momenteel zijn er besprekingen gaande tussen de Gemengde Commissie, het kabinet Nederlandse Antillen en het Energieonderzoek Centrum Nederland om te komen tot een of andere vorm van samenwerking. Hierbij wordt nauw contact gehouden met de Fundashon Antiyano pa Energia (FAPE). Op de eerste plaats wordt hierbij gedacht aan het uitvoeren van een feasibility study m.b.t. de toepassingsmogelijkheden van windenergie op de Antillen. Indien deze studie positief uitvalt zal overwogen worden één of meerdere kopieën van een in Noord-Holland te testen installatie op de Antillen te plaatsen. Vooral ook omdat blijkt dat de Passaat zeer aantrekkelijk is voor windturbine-installaties. De grote impuls voor het onderzoek aan de zgn alternatieve energiebronnen (zon, wind, golfslag e.d.) is gegeven door de oliecrisis van eind 1973. De crisis maakte de (westerse) wereld pijnlijk bewust van haar politieke en economische afhankelijkheid van de OPEC-landen. Bovendien had de viervoudiging van de olieprijs in 1973/1974 tot gevolg dat de alternatieve energiebronnen die vóór de prijsexplosie in economisch opzicht onhaalbaar waren, met een sprong dichterbij kwamen.

Het zoeken naar alternatieven voor olie en gas is overigens pure noodzaak. Algemeen wordt thans aangenomen dat vóór 1990 de vraag naar ruwe aardolie het aanbod zal overtreffen. Voor aardgas zal dezelfde situatie optreden omstreeks het jaar 2000. De vervangende energiedragers voor olie en gas die op dit moment direct ingezet kunnen worden zijn uranium (kernenergie) en steenkool. Aan beide mogelijkheden kleven grote bezwaren. Kernenergie ondervindt in de geïndustrialiseerde landen grote weerstand o.a. door het nog niet opgeloste probleem van de berging van het radio-actieve afval. Het gebruik van steenkool gaat gepaard met een aanzienlijke belasting van het milieu (lucht-, water- en bodemverontreiniging). Al met al redenen te over om met kracht de ontwikkeling van nieuwe energiebronnen ter hand te nemen.

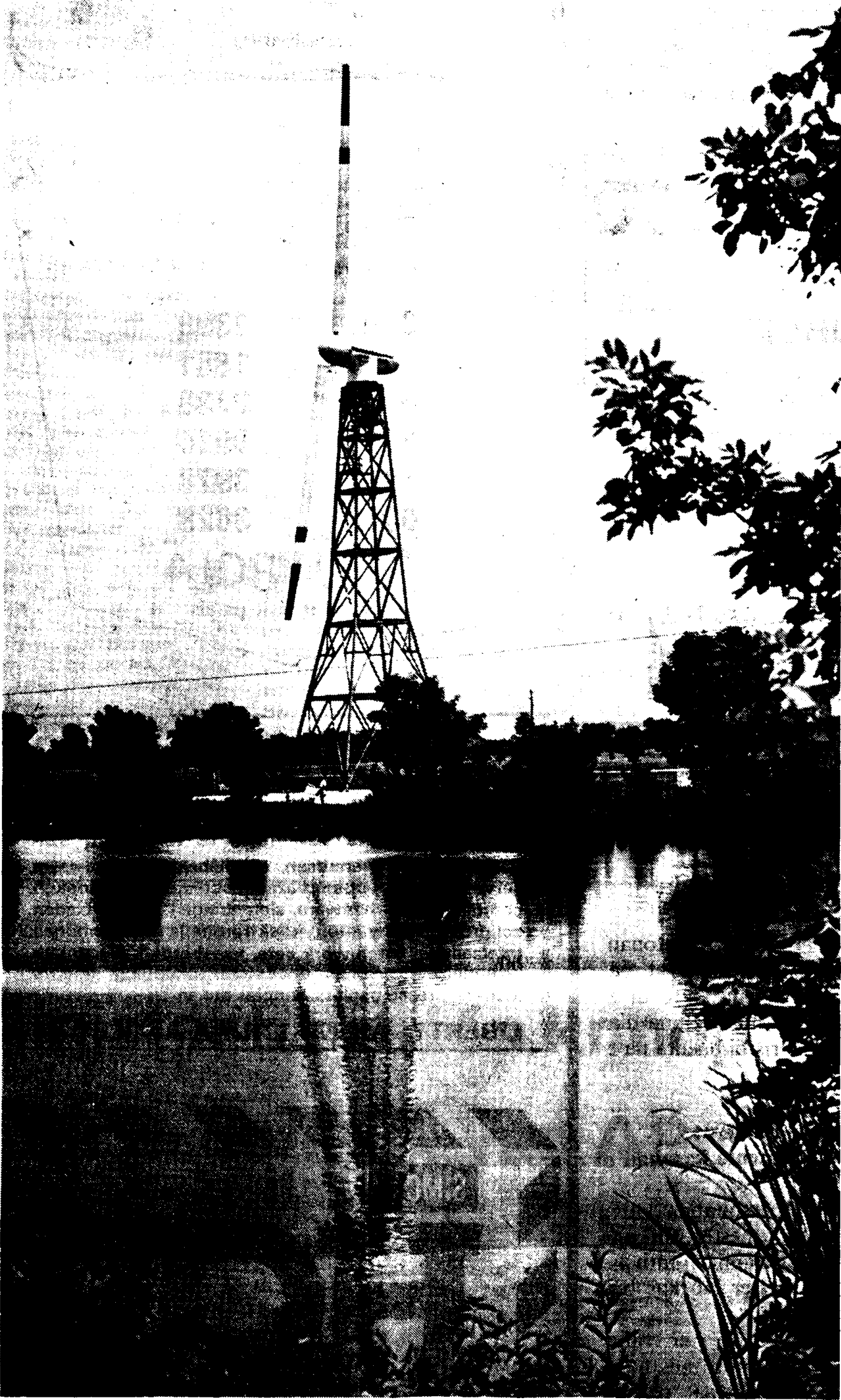
AMERIKA
De grootste wind-turbine-generator (WTG) in de wereld staat in Sandusky (Ohio, VS) op het Plum Brook test station van NASA. Deze installatie draait sinds september 1975, heeft een 2 bladige rotor met horizontale as en een diameter van 38 meter. De daaraan verbonden generator (capaciteit 0,1 megawatt 100 kilowatt) is draaibaar gemonteerd op een 30 meter hoge toren. Aanvankelijk had de turbine-generator te kampen met grote problemen van vooral mechanische aard (trillingsverschijnselen), maar die zijn inmiddels opgelost. Een verbeterde versie van deze machine (capaciteit 0,2 megawatt) staat sinds januari van dit jaar opgesteld in Clayton (New Mexico, VS). Twee hieraan identieke WTG's zijn thans in aanbouw en zullen worden opgesteld op Culebra Island (ten oosten van Puerto Rico) en op Block Island (ten N.-O. van Long Island). Zodoende zal ervaring worden opgedaan met identieke machines in drie totaal verschillende klimatologische omstandigheden. Naast dit testprogramma met 38 meter diameter rotors wordt door General Electric een WTG gebouwd die een rotor-diameter heeft van 61 meter en een capaciteit van 1,5 á 2 megawatt. Boeing is begonnen aan het ontwerp van een machine met een rotor-diameter van 91 meter waarvan de capaciteit vermoedelijk tussen de 2,5 en 3 megawatt zal liggen.

Dit is het „big-machine“ programma van het Amerikaanse Ministerie van Energiezaken (DOE: Department of Energy). Maar daarnaast heeft het DOE nog een aantal projecten lopen in samenwerking met het Ministerie van Landbouw die betrekking hebben op kleinere eenheden in de range van 1 tot 40 kW. De bedoeling van dit programma is het gebruik van windturbines op min of meer geïsoleerde nederzettingen (boerderijen e.d.) commercieel mogelijk te maken.

Ir S. Pietersz werd in 1942 geboren op Curacao en doorliep daar de lagere school en het Peter Stuyvesant College (hbs-b diploma in 1960). Vervolgens studeerde hij natuurkunde aan de TH-Delft waar hij in 1968 het ingenieurs-diploma behaalde. Direct na zijn afstuderen trad de heer Pietersz in dienst van de Shell en werkte gedurende ca 4 jaar voor Shell Curacao NV. In 1975 was hij mede-oprichter van de Fundashon Antiyano pa Energia. Daarna aanvaardde hij een betrekking als stafmedewerker van de Landelijke Stuurgroep Energie Onderzoek (LSEO), een adviescollege voor de Nederlandse overheid. In deze hoedanigheid heeft hij bijgaand artikel geschreven. Sinds 1 juli jl is de heer Pietersz werkzaam bij het Ministerie van Economische Zaken (Nederland), directie Algemeen Energiebeleid.

NEDERLAND
In maart 1976 is in Nederland het Nationale Onderzoek-programma Windenergie van start gegaan. In dit programma werken een aantal bedrijven (Fokker, VMF e.a.) instituten (KEMA, TNO e.a.) en Technische Hogescholen (Eindhoven en Delft) samen. De coördinatie is in handen van het Energieonderzoek Centrum Nederland te Petten (het voormalige Reactor Centrum Nederland). De eerste fase van dit programma (dat een oriënterend karakter had) is reeds afgerond. Vorige zomer is begonnen met de uitvoering van de tweede fase. Belangrijkste onderdeel van deze tweede fase is het ontwerp en de bouw van een windturbine met horizontale as en een rotor-diameter van 25 meter. De machine zal in Petten (provincie Noord-Holland) worden opgesteld en doorgemeten. Verwacht wordt dat de assemblage omstreeks medio 1979 voltooid zal zijn zodat de testfase kan beginnen.

WINDENERGIE
De wind als energiebron heeft enkele belangrijke voordelen ten opzichte van de conventionele energiebronnen, zoals een gratis aanbod, een onuitputtelijke voorraad en een milieuvriendelijke, directe en eenvoudige conversie naar elektriciteit. De nadelen belemmeren evenwel momenteel een grootschalige toepassing van windenergie. Een belangrijk nadeel is de geringe energiedichtheid van de lucht. Er zijn daarom zeer grote installaties nodig om energie van betekenis op te vangen en dat maakt de installatie kostbaar. Bovendien kan door aerodynamische begrenzingen slechts de helft van de in de lucht aanwezige energie door de rotorbladen worden opgevangen. Een derde nadeel is dat het aanbod van windenergie fluctueert en niet voorspelbaar is. Wanneer men verzekerd wil

zijn van elektriciteit, ook wanneer het wind-aanbod kleiner is dan de vraag, moet gewerkt worden met opslagsystemen of (conventionele) reserve-eenheden. Deze voorzieningen zijn echter niet nodig indien de door windturbines gegenereerde elektriciteit wordt gebruikt in processen die geen last hebben van een fluctuerend energie-aanbod. Schattingen van het potentieel in de VS geven aan dat in het jaar 2000 maximaal ca 10-15 procent van de totale elektriciteitsvraag door windenergie geleverd zou kunnen worden. In Nederland wordt geschat dat het uiteindelijk potentieel van windenergie in de buurt ligt van 25 miljard kWh (elektrisch), dat is ongeveer 50 procent van het huidige elektriciteitsgebruik. Of dat ooit gerealiseerd zal worden is echter zeer de vraag: voor deze bijdrage zijn ca. 30.000 WTG's nodig met een rotor-diameter van 50 meter.

ANTILLEN
De passaat-wind op de Benedenwindse Eilanden vertoont eigenschappen die buitengewoon aantrekkelijk zijn voor de toepassing van windturbine-installaties. De gemiddelde windsnelheid is hoog, het aanbod over het jaar genomen is vrij constant, er zijn slechts korte perioden van zeer lage windsnelheden en de windrichting is zeer constant. Een ideaal beeld voor windenergie is nauwelijks te geven. De toepassingsmogelijkheden voor windenergie zien er op de Antillen veel gunstiger uit dan in Nederland. Op het vliegveld van Aruba bedraagt de gemiddelde windsnelheid 8,5 meter per seconde. Aan de

Noordkust is dat wellicht hoger. In Den Helder is de gemiddelde windsnelheid op waarnemingshoogte 6,9 m/s. De energie-inhoud van de wind is evenredig met de derde macht van de windsnelheid. Deze regel kan men echter niet zonder meer toepassen op de gemiddelde snelheden om daaruit de verhouding tussen de energie jaaropbrengsten te berekenen. Daarvoor zijn statistische gegevens nodig van de windsnelheidsverdeling over het jaar. Bovendien moet er rekening mee worden gehouden dat grote windturbines zich uitstrekken over een hoogte van meer dan 100 meter en dat de windsnelheid toeneemt met de hoogte boven de grond. Zo bedraagt de gemiddelde windsnelheid in Den Helder op 40 meter hoogte 8,6 m/s, dit is 25 procent hoger dan op waarnemingshoogte (ca. 10 meter).

BEREKENING
Op basis van de windsnelheidsverdeling gemeten op de Albert Plesman luchthaven te Curacao zijn voorlopige berekeningen uitgevoerd over de potentiële mogelijkheden van windenergie op de Antillen. Hieruit resulteerde dat één windturbine met een diameter van 50 meter per jaar ongeveer 3,6 miljoen kWh produceert (ter vergelijking in Den Helder ca. 1,5 miljoen kWh). Om het totale elektriciteitsgebruik op Curacao te kunnen dekken zouden ca 75 turbines nodig zijn. De kostprijs van de geproduceerde elektriciteit zou ca 6 cent per kWh bedragen (ter vergelijking: de huidige verkoopprijs bedraagt ca 13 cent/kWh). Het voorlopige totaalbeeld ziet er dus zeer gunstig uit: de geschatte kostprijs van elektriciteit ligt lager dan de

De grootste windturbine-generator in de wereld staat in Sandusky (Ohio, VS) op het Plum Brook test station van de NASA. Deze installatie draait sinds september 1975. Hij heeft een twebladige rotor met horizontale as en een diameter van 38 meter. De daaraan verbonden generator (met een capaciteit van 0,1 megawatt) is draaibaar gemonteerd op een 30 meter hoge toren.

huidige verkoopprijs terwijl de turbines zonder ruimtelijke problemen op de Noordkust geplaatst kunnen worden.

ELECTRICITEIT
Windturbines zullen alleen op grote schaal aangewend worden wanneer de kwaliteit en de prijs van de opgewekte elektriciteit acceptabel zijn voor de afnemer. Voor wat de prijs betreft zal de afnemer de voorkeur geven aan een zo laag mogelijk tarief. De kostprijs van door windturbines geproduceerde elektriciteit wordt in hoofdzaak bepaald door de investeringskosten van de WTG (De energiebron is gratis, dit in tegenstelling tot conventionele oliegestookte centrales). De kWh prijs van de geproduceerde elektriciteit zal mede bepaald worden door eventuele opslagsystemen. Accu's, vliegwielen en enkele andere opslagmogelijkheden kunnen de investeringskosten soms met 100% doen stijgen. Het opslagprobleem hangt samen met de eisen die de afnemer stelt aan de kwaliteit van de elektriciteitsproductie. Deze eisen hebben voornamelijk betrekking op de constantheid van spanning en frequentie en de betrouwbaarheid van levering (op elk gewenst

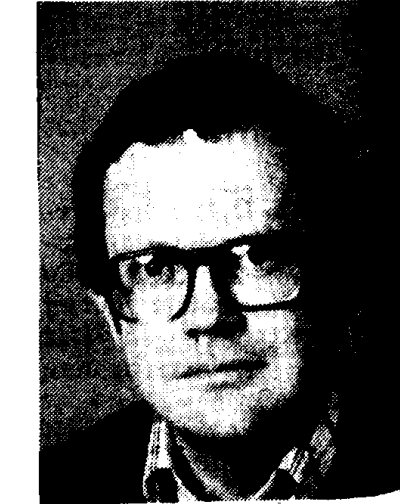
moment de beschikking over electriciteit). Op dit moment zijn de kwaliteitseisen waarvan de electriciteitsbedrijven uitgaan t.b.v. de openbare voorziening bijzonder hoog te noemen. Wanneer aan de door WTG's geproduceerde electriciteit dezelfde kwaliteits-norm wordt gesteld, zal de toepassing van windenergie extra bemoeilijkt worden als gevolg van de additionele voorzieningen die daarvoor benodigd zijn. Maar er zijn vele toepassingsmogelijkheden te bedenken waarvoor de thans gehanteerde kwaliteitsnorm niet noodzakelijkerwijs gehandhaafd hoeft te worden. In deze toepassingen moet dan ook de betekenis van windenergie in eerste instantie gezocht worden.

WATER
Het ligt voor de hand om voor de Antillen op de eerste plaats te denken aan de productie van drinkwater en water thv land- en tuinbouw. Veel en goedkoop water is een belangrijke bottleneck in de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw op de Antillen. Op Aruba en Curacao vindt momenteel de productie van drinkwater plaats parallel met de productie van elektriciteit, doordat de „afvalwarmte“ van de elektriciteitsproductie aangewend wordt om zeewater te destilleren. Een uit energetisch oogpunt gezien aantrekkelijk combinatie. De energie-input (stookolie) wordt veel efficiënter gebruikt dan wanneer de beide processen separaat zouden worden uitgevoerd.

COMBINATIE
Een combinatie van elektriciteit en waterproductie is ook mogelijk met windenergie. Het op te stellen vermogen aan WTG's kan zo gekozen worden dat de geproduceerde elektriciteit primair voorziet in de behoefte van het openbare net. De over-geproduceerde elektriciteit (het verschil tussen wind-aanbod en de vraag van het openbare net) kan aangewend worden om zeewater om te zetten in zoet water. Dat laatste kan door destillatie, maar er is een andere methode die veel interessanter lijkt, namelijk hyperfiltratie van zeewater. Deze productiemethode is sterk in opkomst en wordt de laatste jaren in vele landen met succes toegepast. De werking is eenvoudig: zeewater wordt onder hoge druk langs moleculaire zeven geleid waardoor volgens het principe van de zgn omgekeerde osmose ontzild water wordt verkregen. Een belangrijk voordeel van de hyperfiltratie-methode tov destillatie is een aanzienlijk lager energiegebruik, met als gevolg veel lagere productiekosten.

Bovendien kan de koppeling tussen windturbine en hyperfiltratie plant ook langs hydraulische wijze tot stand gebracht worden hetgeen vele voordelen heeft tov de elektrische koppeling. In Engeland wordt momenteel reeds met een windturbine installatie (17 meter wikkeldiameter) en hydraulisch overbrengingssysteem proefgedraaid. De heer E. Bakhuis, voorzitter FAPE bezocht onlangs deze engelse windturbine.

ALUMINIUM
De vervaardiging van aluminium vindt in drie fasen plaats: extractie van bauxiet, raffinage van bauxiet tot aluinaarde (aluminium) en tenslotte de omzetting van aluinaarde in aluminium. De laatste fase is een bijzonder energie-intensieve productiemethode. Hierin wordt dmv het Hall-Heroult-elektrolyseproces aluinaarde gereduceerd tot aluminium. De productiekosten worden voor een belangrijk deel bepaald door het elektriciteitsgebruik. Wanneer het mogelijk zou zijn op de Antillen m.b.v. windenergie goedkoop elektriciteit op te wekken, zou aluminium bereiding (uit aluinaarde afkomstig uit

Ir S. Pietersz, schrijver van artikel, is momenteel werkzaam bij het ministerie van Economische Zaken Nederland, waar hij belast met de directie Algemeen Energiebeleid.

Suriname!) op concurrerende wijze kunnen plaats vinden een interessante industriële ontwikkeling kunnen betrekken.

MAGNESIUM
Ongeveer hetzelfde geldt voor de bereiding van het metaal magnesium. Een extra attractie hierbij is dat het technisch mogelijk is magnesium uit zeewater te bereiden, waardoor een combinatie met de productie van zoet water mogelijk zou kunnen zijn.

Alle hierboven genoemde toepassingsmogelijkheden van windenergie lenen zich uitstekend voor een geleidelijk op- en uitbouw van de economie op de Antillen. De processen kunnen kleinschalig worden opgezet en, na gebreken succes uitgebouwd worden industrieën met belangrijke mogelijkheden voor werkgelegenheid.

SCIENCE FICTION OF REALITEIT
Men kan zich nu afvragen: wat doen we met al „science-fiction“. Wat hiervan gerealiseerd worden hoe? Gewaarschuwd moet worden voor een groot pessimisme t.a.v. de technische mogelijkheden die nu overwonnen moeten worden deze zijn beslist niet van een andere grootte-orde dan welke reeds zijn opgelost bestaande productietechnieken (kernenergie, (petro-) chemische processen, booreilanden e.d.). De problemen liggen meer in bestuurlijke en budgettaire vlak. Wie, na een beradingsdaadwerkelijk met het onderzoek en de ontwikkeling bezig houden en welke fondsen lenen hiervoor vrijgemaakt worden?

BEDRIJFSLEVEN
Het bedrijfsleven haakt al gauw af als het ontwikkelingsbetreffende niet binnen 5-10 jaar productief gemaakt kunnen worden. Overheden hebben doorgaans grote moeite om vrij te maken voor lange termijn ontwikkelingen, waarboven dien inherente onzekerheden kleven. politiek wordt voornamelijk bepaald door korte termijn problemen; verkiezingen vinden om de vier jaar plaats. Het energieprobleem is een typische lange termijn probleem tekorten aan olie en gas zullen ongetwijfeld optreden, met gevolg negatieve effecten op economische ontwikkeling, het bijzonder van de ontwikkelingslanden. Een soepel overgang naar alternatieve energiebronnen is alleen mogelijk indien technologische problemen tijdig zijn opgelost. Het is duidelijk dat de Antillen niet veel zullen kunnen bijdragen aan de oplossing van de geschetste problemen. Het is echter van het groot belang voor de toekomst van de Antillen dat getracht wordt zo groot mogelijk profijt trekken van de lopende ontwikkelingen. Het potentieel aan natuurlijke hulpbronnen (zon, wind, zee) is ruimschoots aanwezig. Een tijdig inhaken op de ontginning kan belangrijke consequenties hebben voor economische ontwikkeling van de Antillen.

In deze fase is het noodzakelijk de ontwikkelingen nauwlettend te volgen, vooral op de gebieden die hierboven gesignaleerd worden. Een belangrijke taak hierin weggelegd voor de in 1976 opgerichte Fundashon Antiyano pa Energia (FAPE). Maar ook de scholen kunnen hun steentje bijdragen door een leerprogramma af te stemmen op kennis die nodig zal zijn mee te kunnen draaien in ontwikkelingen. Uiteindelijk een toepassing op het gebruik van alternatieve energie alleen succesvol zijn wanneer begeleid kan worden door degenen die er het meeste belang bij hebben: de Antillen zelf. Van zeer veel belang kan zijn aansluiting te zoeken instellingen/instituten die (Men leze verder op pag. 11)

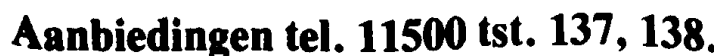

NIJKE
 Een unieke mogelijkheid biedt zich aan voor de Antillen met betrekking tot windenergie. In het kader van reeds genoemd nationaal onderzoeksprogramma voor windenergie in Nederland zal een grote windturbine installatie (rotor-diameter 25 m) in Noord-Holland getest worden. Naar analogie met de Amerikaanse aanpak zou het Nederlandse onderzoeksprogramma er bij gebaat zijn het gedrag van de windturbine installatie ook in ander windklimaat, by op de Antillen, te kennen.

Tegelijkertijd zouden de Antillen kunnen profiteren van de resultaten van het testprogramma. Overvragen zou bovendien kunnen worden om, parallel aan het meetprogramma van de windturbine, enige ervaring op te doen met een proefopstelling van een hyperfiltratie installatie van redelijke omvang. Wanneer na 2 of 3 weken met beide systemen voldoende ervaring is opgedaan kunnen ze gekoppeld worden om uit te zoeken of de combinatie technisch mogelijk is.

Het Nederlandse windprogramma biedt de Antillen een unieke kans een aanvang te maken met het onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden van haar natuurlijke hulpbronnen. Zij dient met beide handen aangegrepen te worden, niet alleen door de Antillen, maar ook door Nederland in het besef dat het huidige streven naar volledige onafhankelijkheid slechts te realiseren is wanneer de hiervoor benodigde bouwstenen geleverd worden.

LONDEN — Het kleine, onbewoonde Schotse eiland Staffa, artistiek gemaakt in de literatuur, de beeldende kunst en de muziek — o.a. door Mendelssohn in de Hebridenoverture —, is nu te koop aangeboden. De eigenaar vraagt er een bod op dat niet lager is dan 50.000 pond sterling ligt. Mendelssohn-Bartholdy beschreef Staffa en zijn Fingals grot in 1829. Later schreef hij zijn Hebridenoverture. Het 28 hectare grote en ongeveer zeven mijl van het vasteland afgelegen eiland, is ook bekend als de Schotse westkust gelegen eiland, is ook gebruikt voor de schilderen door Keats, Tennyson en Walter Scott en heeft een schilder Turner maakte het onderwerp van een van zijn laatste werken. Koningin Victoria schreef erover: "De zee is blauw en groen gekleurd, wat een schitterend en gevarieerd uitzicht had." De eigenaar van Staffa, Alastair de Watteville, verkoopt het eiland in 1972 voor nog geen 20.000 pond sterling. Hij wil het eiland uitstapjes naar Staffa, maar hij wil het nu kwijt om het eiland beschikbaar te krijgen voor zijn andere toeristische projecten. De verkoop is de zevende in de 1.100 jaar oude geschiedenis van het eiland.

Breedstr. 98 (O.)

Gegadigden dienen hun sollicitatie te sturen aan P.O.B. 228

ROBERTY, J.

NEW YORK — Pan American World Airways, in sweeping moves to boost its financial position, has announced plans to buy a major U.S. domestic airline and said it will suspend overseas services to 10 cities, including Paris and Moscow. The airline's sole destinations in Eastern Europe will now be Warsaw.

Mr. Manley called for pre-crop union/producers meetings

A four-panel comic strip. Panel 1: A boy sits at a desk, writing a letter. Panel 2: The boy runs, holding the letter. Panel 3: The boy runs faster, holding the letter. Panel 4: The boy is caught by a man, who is holding the letter. The man says, 'JOHN LINEY - 15'.